

ЗМІСТ

Засідання п'яте
(П'ятниця, 8 вересня 2017 року)

Заяви фракцій:

«Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт» ...2

Радикальної партії Олега Ляшка
і «Об'єднання «Самопоміч» ...29

Година запитань до Уряду ...4

Оголошення запитів народних депутатів України ...33

Інформація про:

створення міжфракційного депутатського об'єднання
«За покращення співпраці з міжнародними фінансовими
та донорськими організаціями» ...49

зміни у складі депутатських фракцій і груп ...95

Розгляд проекту Закону «Про внесення змін
до Господарського процесуального кодексу
України, Цивільного процесуального кодексу
України, Кодексу адміністративного
судочинства України та інших законодавчих
актів» ...50

Виступи народних депутатів України з різних питань ...70

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
8 вересня 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайти до залу і підготуватися до реєстрації.

Готові зареєструватися? Я прошу народних депутатів провести реєстрацію. Будь ласка, реєструємося.

У сесійному залі зареєструвалися 334 народні депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження народних депутатів Якова Безбаха і Вадима Кривенка (*Оплески*). Привітаємо наших колег народних депутатів (*Оплески*).

Сьогодні в пленарному засіданні Верховної Ради України традиційно беруть участь члени Кабінету Міністрів на чолі з Прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом. Привітаємо наш уряд. Але перед тим як перейти до «години запитань до Уряду», я зачитаю заяву, яка надійшла в президію від двох фракцій – «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт» – про перерву, яку вони готові замінити на виступ з трибуни. Надаю слово для виступу від двох фракцій Юрію Березі. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»*). Доброго дня, колеги! Добрий день, український народе! Шановні колеги з уряду, перепрошую, я хотів би, щоб ви послухали.

У середу на засіданні Комітету з питань національної безпеки і оборони одна з найвищих посадових осіб Української держави віцепікер дозволила в бік української армії деякі слова. І ці слова непрості. Для мене ці слова були страшні. Страшні в тому, що український солдат сьогодні знаходиться на передовій незаконно і незаконно

захищає нашу Українську державу. Ви знаєте, ці дві ночі були найстрашніші, коли телефонують тобі хлопці з передової і запитують: «Ви що, там, у Верховній Раді, подуріли, до чого ви вже домовилися?» Я хотів би спитати у фракції, яка делегувала на посаду віцеспікера: скажіть, будь ласка, це божевілля однієї особи чи божевілля вашої партії і фракції? *(Оплески)*.

Українські солдати, українські добровольці, які віддавали своє життя, починаючи з 2014 року на території Донецької і Луганської областей... Ви знаєте, фракціє «Самопоміч», найбільше радіє з цього п'ята колона. Вони вам зараз аплодують за те, що ви зробили. П'ята колона лише цьому радіє. П'ята колона говоритиме про те, що український солдат убиває мирних громадян, що Вова Путін – це добре для України. Вони вже це кажуть. Вони чекають реваншу. І реванш починається із заяв вищих посадових осіб.

Я хотів би насамперед, щоб політична сила дала політичну оцінку, моральну оцінку цьому виступу. Тому що, на жаль, цей виступ зараз тиражується всіма центральними російськими ЗМІ в тому контексті, що Українська держава не відбулася, що в Українській державі немає порядку, що в Українській державі немає українського парламенту. Схаменіться! Якби не ті хлопці, які захистили Україну в 2014, 2015, 2016 і в 2017 роках, якби не ці хлопці, які зараз в окопах, ви не сиділи б в українському парламенті в мирному місті Києві. Чи, можливо, ви так само, як п'ята колона, чекаєте, поки прийде Путін? Путін не прийде. Чи, я не знаю, можливо, для вас чим гірше, тим краще? Хлопці і дівчата, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

БЕРЕЗА Ю.М. Я хотів би попросити посадову особу вибачитися перед українським солдатом, тому що це та людина, яка дала змогу вам мирно перебувати в мирному Києві та мирному Львові.

Давайте, шановні колеги із фракції «Об'єднання «Самопоміч», будемо продукувати закони, які дадуть можливість українському солдату, дійсно, по-справжньому бути захищеному від випадів з боку українських державних чиновників.

Дякую *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Відводимо 1 хвилину для репліки і переходимо до «години запитань до Уряду». Хто з реплікою? Будь ласка.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, самовисуванець). Шановні українці, щойно ви стали свідками чергової брехні й чергової маніпуляції, що використовують влада і, на жаль, коаліція, прикриваючись солдатами. Дійсно, було засідання комітету і, дійсно, віце-спікер сказала про те, що сьогодні хлопці-герої, які стоять на передку і які пішли (так само колись і я пішов на цей передок) захищати країну, вони виконали свій обов'язок і стали на захист Вітчизни. Але ті, хто на цих словах прийшов до влади, три роки бояться визнати Росію окупантом. Три роки вони бояться сказати, що саме Росія окупувала цю територію. Саме віце-спікер вказала на те, що влада повинна виконати своє завдання, те, з яким ішли сюди ті популісти, які сьогодні поділили цю владу, і нарешті дати підставу притягнути Росію до відповідальності у всіх судах не лише в Україні, а й у всіх міжнародних судах. Саме Конституція України зобов'язує Президента приймати рішення щодо використання Збройних Сил. Саме частина дев'ята статті 85 Конституції України говорить про те, що Верховна Рада дає свою згоду на використання Збройних Сил України для відсічі агресії. Допоки Верховна Рада не назве агресора всьому світу, хто сьогодні є окупантом України, ми підставляємо солдата, який може притягуватися за міжнародним законодавством за позовами, власне, агресора. Нині ви допомагаєте саме агресору використовувати міжнародне поле і міжнародне законодавство проти тих, хто поклав своє життя, здоров'я, і проти їх рідних (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідно до Регламенту ми переходимо до «години запитань до Уряду». Сьогодні перед парламентом України виступить міністр соціальної політики України Андрій Олексійович Рева, а потім будуть запитання до членів уряду від народних депутатів.

Будь ласка, Андрію Олексійовичу.

РЕВА А.О., *міністр соціальної політики України*. Шановний пане Голово! Шановний пане Прем'єр-міністре! Шановні народні депутати! Шановні члени уряду! Шановні присутні! 13 липня 2017 року Верховна Рада України прийняла в першому читанні законопроект [№ 6614](#) про пенсійну реформу. Зараз проект доопрацьовується за пропозиціями 81 народного депутата за чіткою процедурою відповідно до Регламенту і готується до розгляду в другому читанні.

Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення на своєму засіданні 6 вересня опрацьовано 2 тисячі 151 поправку до урядового законопроекту та підготовлено до розгляду Верховної Ради України в другому читанні. Отже, наразі ми очікуємо його розгляду в сесійній залі.

Однак часто як у цій залі, так і поза її межами, ми чуємо запитання: чому уряд не візьме і просто не підніме пенсії без будь-якої реформи? Так, звичайно. Підвищення розміру пенсій є пріоритетним завданням уряду, яке буде вирішено за будь-яких умов. Цього давно чекають 12 мільйонів пенсіонерів, більшість яких живуть за межею бідності, але цей крок не може бути єдиним. Однократне підвищення пенсій не вирішить усіх питань. Для того щоб люди отримували гідну пенсію, її розміри потрібно підвищувати щороку.

Проблема пенсійної системи значно глибша, ніж просте підвищення пенсій. Ми констатуємо, що в нинішньому вигляді солідарна пенсійна система нежиттєздатна і без докорінної модернізації немає шансів забезпечити подальшого зростання пенсій. Якщо мова йшла б про чергові вибори, можна було б і не проводити реформи, обмежившись просто підвищенням пенсій. Тут хочеться згадати вислів відомого державного діяча Великої Британії Вінстона Черчилля про те, що існує різниця між політиком і державним діячем. Хоча і політики, і державні діячі думають про майбутнє, але це майбутнє вони розуміють по-різному: державний діяч думає про майбутнє країни, а політик – про майбутні вибори. Коли ми чуємо заклики просто підвищити пенсії, не проводячи реформи, – це для нас сигнал, що такі гасла висувають політики, які думають саме про майбутні вибори.

Тому ми знову і знову повертаємося до питання, як забезпечити гідний рівень пенсій людям, де взяти гроші і чому в нас такі мізерні пенсії. При цьому лунає багато рецептів, більшість з яких зводиться до політичних гасел: візьміть там гроші, візьміть там, візьміть там

і віддайте. Рецептів багато, але на практиці все зводиться до того, що кошти беруться з державного бюджету, не в олігархів, а із заробітних плат лікарів, вчителів та інших людей праці.

Нагадаю, що джерелом виплати пенсій є Пенсійний фонд України. Наша мета, задекларована в законі, – це трирівнева система пенсійного забезпечення, тобто можливість отримувати пенсію з трьох джерел, але її основою, фундаментом є солідарна пенсійна система.

Вона придумана не нами, функціонує в майже кожній країні світу і передбачає реалізацію принципу солідарності між поколіннями. Працююче покоління сплачує внески, які використовуються для поточної виплати пенсій. Солідарні пенсійні системи різних країн враховують їх специфіку, однак обов'язково будуються на таких основних принципах, як фінансова стійкість системи та отримання належного доходу учасниками страхової системи, які повністю виконали умови страхування. Чи здатна наша система забезпечити такі принципи в її нинішній формі? Відповідь однозначна – ні.

Нагадаю, що сьогодні майже кожна друга гривня з Пенсійного фонду, що йде на виплати мізерних пенсій, – це кошти державного бюджету в сумі 141 мільярд гривень. При цьому середній розмір пенсій становить 1 тисячу 880 гривень. Фактично у Пенсійного фонду відсутні можливості в забезпеченні кращого рівня пенсійного забезпечення. Але постає питання, чи можемо взагалі побудувати бездефіцитну модель солідарної пенсійної системи? Ми стверджуємо, що так. Для цього просто треба дати відповідь на питання, яка природа дефіциту на сьогодні? Чи був в Україні за 25 років уряд, який не хотів би підвищення пенсій? Такого не було. Бажання підвищити пенсії було у всіх. А чому ж цього не робилося? Тому що, як казав герой відомого радянського фільму, не завжди наші бажання співпадали з нашими можливостями.

Незважаючи на це замість модернізації пенсійної системи все одно приймалися рішення, які її розбалансовували, залучали все більше і більше ресурсів для фінансування пенсій з державного бюджету, запроваджуючи несправедливі правила розподілу цих ресурсів, коли однакову пенсію отримують і ті хто мав великий трудовий стаж, і ті хто пропрацював лише 15 років.

По суті, підвищення пенсій перетворилося в державну благодійність, коли реалізація заробленого людиною права на пенсію залежала

від волі і бажання політиків, які були при владі. Але солідарна система повинна мати власний достатній фінансовий ресурс, справедливі правила розподілу й економічно обґрунтовану модель, аби забезпечити автономність і саморегульованість системи в прийнятті рішень про підвищення пенсій.

Тому, працюючи над пенсійною реформою, ми поставили перед собою завдання.

Перше. Підвищити розміри пенсій та одночасно змінити солідарну систему таким чином, щоб відновити соціальну справедливість у пенсійному забезпеченні, гарантувати пенсіонерам постійний автоматичний перегляд пенсій незалежно від політичних бажань урядів та в цілому відновити довіру людей до пенсійної системи. Тобто бездефіцитність Пенсійного фонду має бути закладена в самих умовах пенсійного страхування, яких необхідно дотримуватися всім його учасникам.

(Демонстрація слайдів).

Перед вами на першому слайді математична модель бездефіцитної пенсійної системи. Механізм бездефіцитності передбачає, що сума внесків, які сплачує людина із заробітної плати протягом своєї трудової діяльності – це площа S_1 , повинна відповідати площі S_2 в сумі отриманих пенсійних виплат після виходу на пенсію. Період для розрахунку пенсій, тобто час, який ми повинні платити людям, визначається як актуарний пенсійний вік у розмірі 18 років. Чому береться саме така цифра? Існує принципова різниця між загальною тривалістю життя, яка в Україні для чоловіків – 60 років, для жінок – близько 70, і актуарним пенсійним віком. Не секрет, що молоді люди чоловічої статі, яким сьогодні 20, коли їм виповниться 60, їх чисельність буде меншою рівно на третину, але ті, які доживають до 60 років, у середньому живуть 18 років. Ось чому береться до розрахунку 18 років як актуарний пенсійний вік. Ключовою умовою цієї моделі є визначення тривалості страхового стажу, достатнього для того, аби покрити витрати Пенсійного фонду на пенсійне забезпечення. Подивіться, 35 років – це не примха уряду, це не абстрактне бажання, це сувора необхідність часу, який корелюється для того, щоб сплатити до Пенсійного фонду суму, яку потім людина отримуватиме у вигляді пенсії. За нинішніх параметрів пенсійного страхування ставки Єдиного соціального внеску в розмірі 22 відсотки мінімальної заробітної плати 3 тисячі

200 гривень таку кореляцію забезпечує сплата внесків протягом 35 років трудової діяльності. Отже, повторюю ще раз: це не абстрактне бажання уряду, це суворобна необхідність.

Другою умовою бездефіцитності Пенсійного фонду є жорстке дотримання співвідношення мінімальної заробітної плати та мінімальної пенсії. Мінімальна заробітна плата повинна бути такою, щоб сплата мінімального соціального внеску протягом 35 років покривала видатки на виплату мінімальної пенсії протягом 18 актуарних років.

Що ми мали на практиці, подивіться, будь ласка. За станом на 1 січня 2015 року люди при співвідношенні мінімальної заробітної плати і мінімальної пенсії протягом 35 років трудової діяльності вносили б до Пенсійного фонду 194 тисячі гривень, а отримували б звідти 204 тисячі. У 2016 році після зниження ставки ЄСВ з 38 до 22 відсотків це співвідношення погіршилося. І люди протягом трудової діяльності за 35 років вносили б з мінімального страхового внеску 127 тисяч, а їм потрібно було б виплатити у вигляді мінімальної пенсії 231 тисячу. Ось вам половинний дефіцит Пенсійного фонду, закладений уже інституціонально.

Лише після прийняття закону [№ 1774-VIII](#) (я хочу подякувати всім, хто голосував за цей закон) нам вдалося змінити це співвідношення. З 1 січня 2017 року, коли мінімальна заробітна плата стала 3 тисячі 200 гривень, ви бачите, як змінилося співвідношення. Тепер за 35 років трудової діяльності люди сплачують 295 тисяч гривень, а їм потрібно у вигляді мінімальної пенсії заплатити 269. Таким чином, вперше за багато років виникла можливість збільшення доходів Пенсійного фонду.

Саме тому вже за цей рік у Пенсійному фонді був закумуляований ресурс, який дає змогу підвищити розміри пенсій уже з 1 жовтня. Я звертаю вашу увагу: не за рахунок друкування грошей, зовнішніх запозичень, збільшення дотацій з державного бюджету, а виключно за рахунок тих коштів, які були сплачені до Пенсійного фонду у вигляді Єдиного соціального внеску і, що важливо, без підвищення його ставки.

Отже, запровадження нових вимог до страхового стажу, встановлення жорсткого співвідношення мінімальної заробітної плати та пенсій закладе основу до формування бездефіцитності Пенсійного фонду

в довгостроковій перспективі. Ми не можемо зразу перейти до таких вимог, і тому пропонуємо десятирічний перехід.

З 1 січня 2017 року страховий стаж, необхідний для призначення пенсій у 60 років, буде 25 років, і до 35 років ми будемо йти 10 років. Ось чому бездефіцитності ми зможемо досягти лише після цього періоду. Про що уряд каже, що бездефіцитність буде зроблена лише протягом 7-10 років.

Далі. З 1 січня 2018 року в законопроекті закріплюється можливість виходити в 60 років на пенсію тим, хто відпрацював та сплачував внески 25 і більше років. Тобто ми не підвищуємо пенсійного віку, що є вкрай важливим для тих людей, які вже набули повного страхового стажу і змушені були б продовжувати працювати. Це було б просто несправедливо. Уже в наступному році передбачається тим, хто має від 15 до 25 років стажу і досягли пенсійного віку, виплачувати спеціальну державну допомогу в розмірі прожиткового мінімуму (а вони, навіть якби їм платилася пенсія, більшого розміру не мали б), але не за рахунок коштів Пенсійного фонду, а за рахунок коштів державного бюджету. Отже, уряд, держава беруть відповідальність за тих людей, які з різних причин не могли мати навіть 25 років страхового стажу.

Третій слайд. У результаті ми маємо досягти балансу власних доходів Пенсійного фонду та його видатків на сплату страхових пенсій. Давайте подивимося, як змінювався баланс доходів і видатків Пенсійного фонду внаслідок зміни ключових параметрів у результаті двох проведених попередніх реформ.

Два ключові параметри: ставка ЄСВ і вартість одного року страхового стажу. До 2008 року баланс більш-менш підтримувався, тобто доходи визначалися розміром ЄСВ, відповідно вартість одного року – це 1 відсоток. У 2008 році цей баланс було змінено. Коли вартість одного календарного року, який людина працювала і платила внески, було збільшено на 35 відсотків. Тобто, працюючи 35 календарних років, людині зараховувався страховий стаж 47 років. Питання про те, де взяли ще 12 років, – залишилося відкритим. Але тоді це питання було вирішено наступним чином: за рахунок збільшення дотації державного бюджету Пенсійному фонду. І оця практика – залучення позичок з Державного казначейства Пенсійному фонду – тривала протягом 2008-2014 років. Хочу вам доповісти, шановні колеги, що на сьогодні непогашена Пенсійним фондом позичка Державному казначейству за

рахунок всього цього становить 48 мільярдів гривень. За курсом долара на той час це 6 мільярдів доларів, які не погашені. Причина – збільшили видатки без механізму, без джерел їх покриття.

Що сталося в 2016 році? До цих проблем із збільшенням видатків ми додали ще одну – знизили на 40 відсотків доходи Пенсійного фонду. Подивіться співвідношення, яке ми маємо на сьогодні – доходи і видатки. Скажіть, будь ласка, як за таких умов можна говорити не те, що про підвищення пенсій, а просто про їхню виплату? Отже, якщо ми відповідальні люди, то повинні зробити все, щоб збалансувати бюджет Пенсійного фонду. Це наш державний обов'язок. Цього від нас чекають люди.

Для того щоб вирівняти баланс Пенсійного фонду, нам потрібно виправити ті перекоси, які там виникли.

Що далі відбулося після таких речей? Перед кожним урядом стояло питання: треба або виплачувати мізерні кошти новим пенсіонерам, або шукати гроші на підвищення пенсій старим пенсіонерам. Що робили уряди? Новим пенсіонерам, ти нікуди не дінешся, треба платити. А що робити зі старими? На них махали рукою і до них поверталися один раз у п'ять або більше років. Тому людина, отримавши пенсію, через п'ять, шість, сім, вісім, 10 років скочувалася по похилій у бідність.

Прошу показати наступний слайд. Подивіться, це страшний вирок нашій пенсійній системі. Перед вами дуже показовий приклад за 2008-2017 роки, коли 11 людей, які мають однаковий страховий стаж, однаковий розмір зарплат, і як відрізняється їхня пенсія. Якщо вони вийшли в 2008 році, то в них пенсія сьогодні за цих показників – 678 гривень, базова. А якщо вони вийшли в 2017 році – 2 тисячі 134 гривень. У три рази. Ось до чого призвели оці розбалансовані речі в Пенсійному фонді. Так, їм доплачували до прожиткового мінімуму.

Так у нас з 12 мільйонів пенсіонерів стало 8,5 тиж, які отримують однакову пенсію – мінімальну. Оце результат наших попередніх рішень. Якщо ми хочемо це виправити, повинні ці баланси переглянути.

У 2012 році спробували переглянути і осучаснити, але знову-таки це було зроблено за показником 2008 року. Таким чином, усі пенсіонери, які на сьогодні більше 10 років на пенсії, перебувають за межею бідності, ходять з протягнутою рукою.

Прошу наступний слайд. Що пропонує зробити уряд? Змінивши коефіцієнт вартості одного року стажу, ми знижуємо початковий розмір пенсії до 35 відсотків коефіцієнта заміщення. Але подивіться, як ми вирівнюємо пенсійне забезпечення залежно від того, як людина буде жити далі. Вона не буде скочуватися в бідність. Червоним, ви бачите, зазначено те, що вона втратить, а коричневим те, що людина отримає. І це важливіше. Бо чим людині більше років, тим більше в неї потреб, вона потребує більше ліків, інших речей, і найголовніше, вона в більш пізньому віці не може заробити. У 60 років вона ще може заробити, може працювати. Але людина, якій за 65, уже цього робити не може. І ми їх прирекли на бідність.

У пенсійній системі діє принцип: чим довше ти живеш, тим гірше ти живеш. Це аморально, це нечесно. І наш обов'язок це виправити, зробити так, щоб ці люди вийшли з бідності.

Ми пропонуємо для виправлення ситуації зробити осучаснення пенсій за єдиним зарплатним принципом, тобто перестати гратися з коефіцієнтами, повернутися до єдиного принципу – підвищення заробітної плати. Лише це дає можливість людям праці жити краще і отримувати додаткові кошти без штучних коефіцієнтів для підвищення пенсій. І перший крок, після того як ми проголосуємо за реформу, – це підвищення базового розміру середньої заробітної плати до 3 тисяч 764 гривні в цьому році. Це дасть можливість виправити ситуацію для пенсіонерів, яким пенсія не перераховувалася в 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 і 2014 роках. Ми відразу не зможемо це зробити для 2015 і 2016 років, бо фінансового ресурсу немає. Але в наступному році у разі прийняття реформи ми робимо другий крок, тому що в нас будуть кошти для того, щоб підтягнути всіх людей – тих, які пішли на пенсію до 2014 року і після 2014, та вирівняти їм пенсії з тими, хто піде на пенсію в 2018, 2019 роках. Ось для чого потрібна реформа. Щоб ми не обмежилися одним підвищенням, а щоб це підвищення було щорічне. Це ключове завдання.

Отже, ми закладаємо формулу як розрахунок, так і підвищення пенсій у чіткій залежності від суми заробітку і тривалості сплати страхових внесків. Це базові речі, які закладено в пенсійну реформу і які не було переглянуто під час розгляду до другого читання. Я пояснюю чому. Тому що це фундамент, це те, на чому стоїть реформа, це те, що дає можливість її збалансувати і створити стимули для того,

щоб люди працювали і платили внески. Тому що сьогодні людина, яка працює, працює на будівництві... До речі, у нас дуже цікава ситуація склалася на будівництві. Галузь зростає, фізичні обсяги будівництва зростають, а якщо вірити статистиці, кількість працюючих зменшується. У нас святим духом будуються будинки. Але ж ви добре розумієте чому? Тому що там тіньова зайнятість. Звідки вона береться? Роботодавець, залучаючи працівника (а ви менш ніж на 10 тисяч гривень муляра не візьмете, він не буде працювати, але 10 тисяч гривень роботодавець платити не хоче), домовляється: Іване, тобі потрібні гроші? Так. У тебе 15 років стажу є? Є. Так тобі пенсія вже є, я тобі платитиму в конверті, і ти працюєш, і я задоволений. Коли ми змінюємо вимоги до страхового стажу, ця угода перестає діяти, тепер Івану вона не вигідна. Він каже роботодавцю: або ти платиш, або я шукаю собі іншого. А той дефіцит кадрів, який є на сьогодні на ринку праці будівельників, змусить роботодавця зареєструвати і платити. До речі, після підвищення мінімальної зарплати ми отримали 400 тисяч нових платників, а за нашими підрахунками, ми їх отримуємо 4 мільйони. Оце і є той резерв, який дасть можливість підвищувати пенсії, легалізувати людей, щоб вони мали державні соціальні гарантії в оплаті праці та в роботі.

Хочу сказати, що законопроект було підготовлено урядом, він пройшов експертизу міжнародних організацій, розглядався Національною радою реформ, потім був ще раз переглянутий із врахуванням зауважень Національної ради реформ, поданий до парламенту та розглянутий у першому читанні. До другого читання народними депутатами внесені дуже серйозні зміни. Я хочу частково їх озвучити.

Зокрема, комітетом Верховної Ради була підтримана ініціатива, поправка голови комітету Денісової Людмили Леонтіївни, щоб з 1 січня 2028 року, якщо людина має 40 років страхового стажу, вона йде на пенсію незалежно від віку. Тобто якщо хтось має менше страхового стажу, він іде пізніше, а хто має більше, він іде раніше. Таким чином, кожна людина сама визначає, коли їй іти на пенсію. Відпрацював 40 років, і в 54, 55, 56 ти ідеш на пенсію незалежно від віку.

Була врахована дуже цікава поправка, яку внесла народний депутат Кужель, щодо зарахування стажу для підприємців. Ви знаєте, що законодавство мінялося, і люди не повинні бути заручниками зміни законодавства. Було прийнято рішення за пропозицією Олександри

Володимирівни: стаж роботи з 1998 по 2000 роки враховувати за фактом реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, тому що підняти за 20 років, що він платив і як, фізично неможливо.

З 1 січня 2000 року до 31 грудня 2017 року стаж враховується за фактом сплати незалежно від розміру, тому що мінялися розміри. Якщо людина хоч копійку платила, ми їй цей місяць зараховуємо повністю. З 1 січня 2018 року ми будемо враховувати стаж за умови врахування мінімального страхового внеску. Якщо менше, тоді пропорційно сплаченим страховим внескам.

За пропозицією народного депутата Продан Оксани Петрівни передбачено зберегти право на призначення дострокової пенсії за вислугу років артистам театральних-концертних та інших видовищних закладів, причому на умовах, які були до цього. Ми на сьогодні маємо такі умови: 30 років стажу і 55 років. Уявіть собі балерину, яка працює 55 років. Тепер ми повертаємо старі норми – 20 років стажу незалежно від віку, і людина може йти на пенсію.

Ми опрацьовуємо пропозицію народного депутата Шухевича про вдосконалення механізму обчислення пенсій для зарахування заробітку до 2000 року і після 2000 року, щоб не було дискримінацій обчислення розміру пенсій. Ми також на себе беремо такий обов'язок.

За пропозицією народного депутата Солов'я, 60 народних депутатів України передбачено введення накопичувальної пенсійної системи з 1 січня 2019 року. Уряд підтримав цю пропозицію. Це дедлайн, обов'язок, який ми беремо на себе.

За пропозицією народного депутата Семенухи Романа Сергійовича введено норму щодо аудиту Пенсійного фонду, введення реєстру отримувачів соціальних виплат, пільг, субсидій, пенсій та інших соціальних виплат.

Тобто законопроект суттєво доопрацьовано, він значно відрізняється від того варіанта, який уряд подавав до Верховної Ради. Ми врахували всі позиції, які не стосувалися базових елементів цієї реформи.

Що дасть прийняття реформи? Перше. Підвищення пенсій уже з 1 жовтня 2017 року. Для цього уряд зробить у найкоротший термін індивідуальні перерахунки пенсій кожному пенсіонеру. З урахуванням розміру мінімальної пенсії підвищені виплати отримають 9 мільйонів пенсіонерів.

Друге. З цієї ж дати буде скасовано діючі з 2015 року особливі умови виплати пенсій для пенсіонерів, які працюють. Зароблені пенсії виплачуватимуться в повному обсязі, без будь-якого зниження.

Третє. У законодавстві буде гарантовано щорічну індексацію пенсій залежно від рівня інфляції та зростання середньої заробітної плати. Тобто підвищення пенсій здійснюватиметься автоматично незалежно від політичних рішень за чіткими правилами та економічними механізмами в 2019-2020 роках за рішенням Верховної Ради України, тобто за вашим рішенням, шановні народні депутати.

Четверте. Будуть встановлені рівні умови виходу на пенсію для всіх працюючих, що відновить довіру громадян до пенсійної системи. У нас не буде більше 15, а іноді 20 законодавчих актів, якими визначаються різні умови виходу на пенсію для різних категорій, що створювало відчуття соціальної несправедливості і чим обурювалися наші громадяни абсолютно заслужено.

Як результат дії закону ми забезпечимо в середньостроковій перспективі бездефіцитність страхової системи, у якій існуватиме пряма залежність страхових внесків, сплачених протягом трудової діяльності і розміру пенсій після виходу на заслужений відпочинок. Проведення реформи солідарного рівня є умовою для подальшої розбудови системи пенсійного страхування, а саме запровадження другого рівня пенсійного забезпечення, обов'язкової накопичувальної системи і розвитку добровільної накопичувальної системи.

Шановні народні депутати! Звісно, цей законопроект лише перший, наступним ми вже зобов'язуємося згідно із законом, проект якого ми внесли, до 1 листопада представити вам законопроект щодо підвищення пенсій військовослужбовцям, і це також наш святий обов'язок. Солдати, офіцери, ті, які воюють, і ті, які служили раніше, також люди, і ми повинні їм забезпечити перерахунок пенсій, підвищення. Щоб престиж військової спеціальності, престиж людини у формі, яка захищає нас усіх, був гідно підкріплений матеріально.

Шановні народні депутати, законопроект є очікуваним у суспільстві, люди чекають від нас рішень та їх практичної реалізації. Я бажаю всім нам бути справжніми державними діячами. Давайте будемо думати про майбутнє нашої країни, а політику залишимо нашим наступникам.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я прошу провести запис на запитання. Нагадаю, запис проводиться не від фракцій, а народних депутатів, тому окремо не буде надаватися слово від фракцій. Прошу уважно взяти участь у записі на запитання до уряду. Готові? У нас є 30 хвилин на запитання до уряду.

Отже, колеги, слово для запитання надається Демчаку Руслану Євгенійовичу.

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Передаю слово Барні.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні представники уряду! У мене запитання до виконуючого обов'язки міністра аграрної політики. На моєму окрузі діє два спиртові заводи, і дуже багато їх по Україні. Очевидно, діяльність спиртової галузі, яку очолює державне підприємство «Укрспирт», на даний час є малоефективною. Ми розуміємо, що централізоване управління, за яким через Київ повинно вирішуватися, скільки купувати рукавичок і мітел, є неефективним. Тому я звертаюся до вас, коли буде подана пропозиція щодо скасування постанови № 672, щоб повернути статус юридичної особи підприємствам спиртової галузі або принаймні утворити регіональні спиртові об'єднання, які зроблять діяльність галузі ефективнішою?

Дякую.

МАРТИНЮК М.П., перший заступник міністра аграрної політики та продовольства України. Дякую за запитання. Щодо підприємства «Укрспирт», то єдиний шлях подальшого розвитку цього підприємства це приватизація. Відповідний законопроект уряд схвалив і подав до Верховної Ради. Користуючись нагодою, хочу попросити народних депутатів підтримати цей проект під час розгляду.

Що стосується внесення змін до системи управління спиртовими підприємствами, то створена відповідна робоча група при міністерстві, і ми з вами, Олегу Степановичу, зустрічалися на засіданні цієї групи. Ми опрацьовуємо питання, у який спосіб можна було б створити децентралізоване управління спиртовими підприємствами. Але головним завданням, яке стоїть перед нами в цьому напрямі, – це не зробити ще гірше, ніж є зараз. Тому як тільки-но напрацюємо рішення, вони будуть відповідно оформлені проектом постанови Кабінету Міністрів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Дзюблик.

ДЗЮБЛИК П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Шановні колеги, сьогоднішнє наше засідання почалося із суперечки про українські війська і чому вони знаходяться на сході. А я згадую 2014 рік. Андрій Парубій тоді був у Раді національної безпеки та оборони, а Олександр Турчинов виконував обов'язки Президента країни. Я пам'ятаю, як почав горіти наш схід, горіли насправді не лише Луганськ і Донецьк, горіли Одеса, Харків. Дякувати Богу, вдалося зупинити тоді той спалах, який міг забрати в України половину території. Це вдалося зробити саме тому, що українські війська після рішення українського парламенту застосувати їх в рамках антитерористичної операції, що цілковито не суперечило, звісно, Конституції України, зупинили цей спалах, спровокований Росією саме там, на тій невеличкій території Донецької і Луганської областей.

Шановні колеги, коли ми сьогодні говоримо про конфлікт на сході, про те, як розв'язати цю проблему, давайте не піарити своїх законопроектів і за кожен з них боротися, а досягнемо тут консенсусу щодо того, як нам сьогодні проводити деокупацію очевидно окупованої території України. Без цієї єдності в цьому залі не буде успіху в ключовому для України питанні – війні з Російською Федерацією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хтось буде відповідати від Кабінету Міністрів? Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І., *Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр економічного розвитку і торгівлі України.* Дякую за запитання. Хочу сказати, що три роки, які ми провели в єдності, – завжди була перемога. Три роки, за які уряд, парламент і Президент України побудували чітку стратегію. Ми не лише відновили, ми зробили непереможною українську армію. Я подякував би народним депутатам, які в цьому залі є фундаментом, будівничими української армії. Я подякував би всім: і Президенту, і уряду, і парламенту за побудову сильної, перспективної стратегії і чіткий вектор співпраці в єдності, непереможності України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рибак Іван Петрович.

РИБАК І.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги, у мене запитання до міністра екології.

З 1 січня набирають чинності два фундаментальні серйозні закони, тобто Закон «Про відходи», а саме стаття 32, до якої були внесені зміни у 2012 році, щодо заборони вивезення і захоронення відходів на полігонах у необробленому вигляді, та закон про РВПЗ. Пане міністре, скажіть, будь ласка, яким чином ми збираємося імплементувати і реалізовувати в Україні ці закони? І що органи місцевого самоврядування, притому що в них абсолютно відсутня

інфраструктура поводження і оброблення відходів, мають робити? Чи, може, ми відстрочимо, напевно, набрання чинності цими законами, чи є якийсь інший спосіб, який сьогодні відпрацьовується урядом? Дякую.

СЕМЕРАК О.М., *міністр екології та природних ресурсів України*. Дякую, пане Іване, за запитання. Насправді хотів би перед тим, як відповідати, підкреслити, що уряд, Міністерство екології та природних ресурсів і екологічний комітет українського парламенту тісно співпрацюють над реалізацією і підготовкою нової стратегії державної політики управління у сфері поводження з відходами, у тому числі й твердими побутовими відходами, яка, до речі, буде презентована на засіданні уряду вже найближчого часу.

Тепер стосовно закону, про який ви кажете. Звичайно, усі норми чинного українського законодавства потрібно виконувати, і це основа нашої стабільності. Закон, про який ви згадуєте, покладає обов'язки на органи місцевого самоврядування виконувати цю роботу. Було достатньо часу, аби органи місцевого самоврядування підготувалися до реалізації покладених на них цими законами обов'язків. Якщо будуть, звичайно, звернення до українського парламенту і уряду від органів місцевого самоврядування щодо корекції цього законодавства, давайте разом з комітетом, з міністерством сідати і обговорювати. Але, користуючись нагодою, я хотів би сказати, що рівно рік тому Міністерство екології та природних ресурсів ініціювало і створило інтерактивну мапу сміттєзвалищ на території України. Рік пропрацював цей сервіс. На мапі розміщено близько 6 тисяч офіційних сміттєзвалищ і ще декілька тисяч неофіційних сміттєзвалищ.

За рік роботи цього сервісу є декілька висновків. На жаль, немає часу детальніше говорити, але один з цих висновків такий. Органи місцевого самоврядування, які уповноважені, мають функції і навіть кошти на здійснення такої роботи, не завжди готові й не завжди приділяють максимум своєї уваги цим питанням. І та катастрофа, яка сталася у Львові, звичайно, яскравий приклад такої неготовності органів місцевого самоврядування працювати. Мені хотілося б, щоб цей закон, про який ви, шановний народний депутате, згадуєте, став черговим стимулом і поштовхом для активізації органів місцевого самоврядування.

Принагідно хотів би сказати, що 80 відсотків коштів екологічного податку лишається на місцях, але 70 відсотків з цієї суми не використовується органами місцевого самоврядування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступне запитання – Лапін Ігор Олександрович. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Доброго дня! У мене запитання до виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я пані Уляни. Перше. У нас діє хороша система для державних закупівель, яка називається «Prozorro». Скажіть, будь ласка, коли ми питання закупівлі ліків повернемо із-за кордону в систему «Prozorro»?

І друге запитання. У нас, наскільки мені відомо, створюється орган, який відповідатиме за закупівлю. Скажіть, будь ласка, за якими принципами і на яких засадах він працюватиме?

Дякую.

СУПРУН У., перший заступник міністра охорони здоров'я України. Дякую. Це передання закупівель через міжнародні організації було тимчасовим явищем. Коли у 2015 році прийняли тут, у Верховній Раді, закон, то не було системи «Prozorro», тому й передали на міжнародні організації, щоб знизити корупцію. Ми маємо звіт Рахункової палати, що це правильний крок, що на 38 відсотків знижені ціни, і правильно, що ми це зробили. Одночасно ми створюємо закупівельну агенцію, яка працюватиме в Україні й закуповуватиме ліки через систему «Prozorro», але також треба виходити на світовий ринок, щоб ми могли отримувати якісні ліки і найкращі ціни. Проект створення стратегії, як буде працювати закупівельна агенція, уже викладено на сайті Кабінету Міністрів. Якби ви хотіли, я могла б вам особисто його скинути, щоб побачили, як буде виглядати нова агенція.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Гальченко Андрій Володимирович передає слово Новинському.

НОВИНСЬКИЙ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. У мене вопрос к Владимиру Борисовичу Гройсману и к министру культуры Нищуку. Уважаемый Владимир Борисович, я хочу обратить ваше внимание на ситуацию, которая сложилась вокруг Национального Киево-Печерского историко-культурного заповедника. Вы, выступая в парламенте во вторник, призывали всех к единству. Вместо этого министр культуры создает очередной очаг напряженности в самом сердце Киева – Киево-Печерской Лавре, где вместо проведения честного, прозрачного конкурса был назначен исполняющий обязанности, который не имеет вообще никакого опыта работы в музейной сфере.

Трижды представители Министерства культуры срывали конкурс. Назначается человек, который пришел на эту должность и уже начинает увольнять заслуженных работников музейного дела, историков с большим опытом работы. Я призываю разобраться в этой ситуации и прошу считать мой вопрос депутатским запросом.

Спасибо.

ГРОЙСМАН В.Б., Прем'єр-міністр України. Дякую за ваше запитання. Я сьогодні дам доручення профільному віце-прем'єр-міністру розібратися з наданою інформацією. Але наголошую на тому, що завдання конкурсу – абсолютно об'єктивний, прозорий відбір найдостойніших без втручання в цей процес безпосередньо влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Бондар Михайло Леонтійович. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. У мене

запитання до міністра енергетики та вугільної промисловості Ігоря Степановича. Скажіть, будь ласка, яка зараз доля 1 мільярда, який має бути використаний на модернізацію державних шахт?

Що зроблено урядом, щоб до кінця року не було заборгованості із заробітної плати шахтарям?

Дякую.

НАСАЛИК І.С., міністр енергетики та вугільної промисловості України. Дякую, шановний Михайле Леонтійовичу, за запитання. Повинен сказати, що ще у травні минулого року Прем'єр-міністр України поставив задачу Міністерству енергетики диверсифікувати структуру палива на ТЕЦ і ТЕС, які працюють на антрацитовій групі вугілля.

Міністерству вдалося уже протягом року зменшити на 3,5 мільйона тонн споживання антрациту. Наступного року ще мінус 3,5 мільйона тонн. А на 2019 рік Україна взагалі не буде потребувати антрацитової групи вугілля. Однак відсутність антрацитової групи вугілля призводить до того, що ми зобов'язані збільшувати випуск газової групи вугілля, що виробляється на території України.

Тому дякую депутатському корпусу, який проголосував і підтримав пропозицію Міністерства енергетики в бюджеті 2017 року про виділення 1 мільярда гривень як підтримки вугільної галузі. Зокрема, це не чисті кошти, а банківська гарантія.

На сьогодні всі проекти щодо державних шахт пройшли експертизу в Міністерстві економіки. Міністерством енергетики та вугільної промисловості розроблений повністю план використання цих коштів. На наступному засіданні Кабінету Міністрів України, у середу, буде розглядатися порядок використання цих коштів. Повинен сказати, що використання цих коштів дасть можливість збільшити щороку випуск газової групи вугілля, яке виробляється в Україні, додатково приблизно на 2,2 мільйона тонн.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хтось відповідає чи вже?..

Підлісецький Лев Теофілович.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Передаю слово Тетяні Остріковій. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Прем'єр-міністре, прошу вашої особистої уваги. Звертається велика кількість підприємств платників ПДВ щодо блокування податкових накладних. Це середні підприємства, виробники, перевізники, будівельники, у яких, наприклад, на вході будівельні матеріали, а на виході результат виконаних робіт, тому їх накладні блокуються. При цьому великі підприємства взагалі Міністерством фінансів за їх критеріями виключені з-під дії моніторингової системи.

Є випадки, коли накладні не розблоковуються в п'ятиденний строк, погано працює програмне забезпечення, не реалізований Міністерством фінансів належним чином кабінет платника.

Дуже багато скарг, шановний пане Прем'єр-міністре. Тому я прошу, щоб ви не передоручали це питання, а скликали нараду і під вашим головуванням вирішили його. Бо інакше ми вимушені будемо ініціювати депутатський законопроект про продовження тестового режиму. Будь ласка, зверніть увагу на проблеми платників ПДВ і на блокування податкових накладних.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Наше завдання – створити абсолютно нормальні умови ведення бізнесу в країні, зокрема відшкодування ПДВ за прозорою системою. Урешті-решт, ми запровадили цю систему. Вважаю, що ми поставили крапку в десятирічній схемі хабарництва і відкатів у системі ПДВ. Наш уряд ліквідував цю схему, сьогодні працює абсолютно автоматична система. Я візьму до уваги те, що ви сказали щодо можливостей недосконалої роботи, але точно знаю, сьогодні жодного вияву корупції в системі ПДВ немає, що нещодавно було нормою – без відкатів ніхто гривні не міг отримати з ПДВ. А зараз це все працює прозоро, відкрито, публічно й автоматично. Ми за це боролися і сьогодні це впровадили.

Звернемо увагу на ваше питання. Я зараз доручу Першому віцепрем'єр-міністру спільно з міністром фінансів провести технічну поки що нараду і надати мені всю інформацію для прийняття необхідних рішень. Дуже дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сисоєнко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). У мене запитання до Прем'єр-міністра України. Шановний Володимире Борисовичу, ви постійно говорите про необхідність зменшення рівня смертності в нашій державі. Так ось, дуже важливо, щоб уряд почав це робити не на словах, а конкретними діями.

У цьому році – вперше за вашого прем'єрства – уряд не виділив коштів на службу розвитку екстреної медичної допомоги. Області України не одержали коштів на створення єдиних диспетчерських служб екстреної медичної допомоги, на те, щоб закуповувати автомобілі екстреної медичної допомоги. Я хочу звернути вашу увагу, що потреба областей в машинах екстреної медичної допомоги не забезпечується навіть на 50 відсотків. Ви розумієте, що після інсультів, інфарктів, травм у ДТП саме від того, чи приїжджає машина екстреної медичної допомоги і коли вона приїжджає, залежить життя людей. То ж я звертаюся до вас вкотре з необхідністю якомога швидше знайти кошти в уряді саме на розвиток екстреної медичної допомоги і надати їх областям України.

ГРОЙСМАН В.Б. Дуже дякую за ваше запитання з точки зору подолання найбільшої проблеми нашої держави – ранньої смертності українців. Ми робимо кроки, які дадуть можливість вирішити ряд болючих проблем, зокрема і забезпечення ліками. Ми запустили програму «Доступні ліки», яка впливатиме на зниження смертності у країні, і будівництво 13 кардіоцентрів, які дадуть можливість технологічно рятувати життя українцям і зменшувати смертність від серцево-судинних захворювань, що дорівнює нині 68 відсотків у структурі смертності. Тобто певні кроки ми робимо.

Але хочу звернути вашу увагу, що сьогодні ми за різними програмами, починаючи від Державного фонду регіонального розвитку і закінчуючи соціально-економічними видатками, спрямовуємо 10 мільярдів гривень на території, у тому числі й для того, щоб розвинути і придбавати нову техніку для екстреної медичної допомоги.

Ми проаналізуємо зараз реальний стан справ, скільки таких проектів реалізовано. Але маю погодитися з тим, що цю роботу треба підсилити. І наступного року ми плануємо збільшити видатки на охорону здоров'я в розмірі понад 10 мільярдів гривень, у тому числі на проведення реформи, яку, я сподіваюся, ми зможемо ухвалити в залі Верховної Ради України. Це дасть можливість сконцентрувати видатки, у тому числі, можливо, на оновлення і поповнення нового автомобільного парку швидких допомог в Україні.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ланьо передає слово для запитання Яценку.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Яценка.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановний пане Прем'єр-міністре, у мене питання такого характеру. Після мого виступу 14 липня ви дали доручення пану віцепрем'єру Розенку активізувати роботу і створити робочу групу, щоб в Україні вперше за майже 30 років незалежності настала ситуація, коли дитинство повністю буде фінансуватися. Мається на увазі від вагітної жінки до народження дитини, від лікування будь-яких хвороб: ОРВІ, не дай Боже, онкології дітей і будь-які реабілітації, щоб усе фінансувалося за рахунок держави. Що зроблено з цього приводу?

Друге запитання. Сьогодні під Верховною Радою мітинг. А вчора померла однорічна дівчинка, яка не дочекалася своєї черги, на жаль, на лікування за кордоном. Тому ми маємо збільшити фінансування на 300-400 мільйонів уже в цьому році. Що конкретно для цього робиться?

Третє. Україна єдина країна, де немає штучної трансплантології, не від так званих родичів. Єдина країна...

РОЗЕНКО П.В., *віце-прем'єр-міністр України*. Шановні народні депутати! Дякуємо вам за ініціативу щодо створення відповідної робочої групи. Прем'єр-міністр Володимир Борисович Гройсман відразу дав відповідні доручення і склад робочої групи вже сформований. Я особисто вже провів три підготовчі засідання до засідання цієї робочої групи.

Дійсно, ми виділяємо два головні моменти, які сьогодні пов'язані з системою охорони здоров'я, зокрема із захистом дітей. Перше – це система, яка має працювати в Україні і забезпечувати життя і здоров'я дітей.

Друге (і ви правильно зауважили щодо питання лікування за кордоном) – це те, що ми не можемо на належному рівні через технічні можливості, проблеми, через відсутність фахових лікарів забезпечити лікування дітей в Україні, і нам треба негайно реагувати і забезпечувати це лікування за кордоном. Ось дві головні проблеми, на яких концентрується робоча група. Ще раз наголошую, уже проведені три відповідні робочі засідання. Я обіцяю, що на одне з наступних засідань я обов'язково запрошу і вас як ініціатора цього звернення, щоб і ви брали участь у цьому засіданні.

Щодо лікування за кордоном. Давайте згадаємо, як чотири чи п'ять років тому держава забезпечувала за кордоном лікування 14-15 дітей у рік. На сьогодні тими бюджетними коштами, які запропонував уряд і підтримала Верховна Рада України, ми забезпечуємо, якщо я не помиляюся, близько 400 пацієнтів, які можуть лікуватися і отримують уже відповідне лікування за кордоном.

Насправді на початку бюджетного періоду в нас було заплановано 200 мільйонів гривень на цю потребу. Дякуємо народним депутатам, що ви підтримали ініціативу уряду і останніми змінами до державного бюджету було додано ще 187 мільйонів на лікування, у тому числі дітей за кордоном. Ми збільшуємо обсяги фінансування, збільшуємо кількість людей, які відправляються на лікування за кордон. Це наша політика, і ми будемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костенко Павло Петрович. Будь ласка.

КОСТЕНКО П.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Будь ласка, передаю слово Єгору Соболєву.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Перше запитання до Прем'єр-міністра. Пане Прем'єр-міністре, я буду ставити це запитання, допоки уряд не знайде рішення. Що далі заважає вам прийняти рішення про обмеження закупівлі в Росії товарів, які можуть вироблятися на українській території або закуповуватися у країн-партнерів? Ідеться насамперед про вугілля, про добрива, про скраплений газ. Ви добре поінформовані, що олігархи, які контролюють ці сектори, зацікавлені далі фінансувати Росію, купуючи ці товари в них. Але чому ми маємо це далі дозволяти?

І коротке запитання до міністра внутрішніх справ Арсена Авакова. Чим закінчилося розслідування щодо перебування Голубана поруч зі зрадниками України з так званого батальйону «Восток»?

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваші запитання. Уряд вживає всіх заходів для того, щоб зробити нашу економіку міцною і диверсифікувати всі ринки, у тому числі й щодо постачання. На превеликий жаль, ми вимушені сьогодні зупинити закупівлю вугілля, у тому числі власного українського видобутку, в більших частинах українських копалин на непідконтрольній території. Зараз ми модернізуємо можливості, щоб збільшувати, у тому числі й добування газової групи вугілля, і це на українських шахтах. Тобто ми зацікавлені повністю самостійно забезпечувати себе, у тому числі вугіллям. Але хочу також вас поінформувати й про те, що наш уряд за останній рік вжив заходів і ми збільшили вже добування українського газу. Ми розраховуємо, що в цьому році буде не менше 600 мільйонів кубів – це достатньо серйозний обсяг. Тобто наше завдання побудувати енергетичну й економічну незалежність. Фактично ми цю програму виконуємо – зменшили за півтора року споживання антрацитної групи вугілля, перейшли на газову групу, розвиваємо інші альтернативні види. Ми

працюємо. Більше того, державні компанії жодного кілограма російського вугілля не купують, і ви це знаєте. Тому, з точки зору держави, ми саме взяли курс на те, щоб повністю відмовитися від будь-яких залежностей, особливо тих, які були раніше з боку країни-агресора.

Більше того, ми понад 600 днів уже живемо без краплини російського газу. Ми над цим питанням працюємо, і доля будь-яких таких товарів зменшується буквально з реактивною силою.

Дякую.

АВАКОВ А.Б., *міністр внутрішніх справ України*. Шановний пане депутате, я не знаю, чи личить вам називати когось зрадником, чи полковника Голубана, чи тут деякі депутати називали зрадником пані Сироїд. Я цього не беруся обговорювати. Зараз вам хочу формально відповісти, що відповідні дані знаходяться у Службі безпеки України, і вона проводить перевірку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Скуратовський Сергій Іванович передає слово Ляшкові Олегу Валерійовичу. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. У мене запитання до Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана. Тривалий час наша команда вимагає від уряду повернути до державного управління газорозподільні мережі, які безплатно забрали і користуються сьогодні олігархи Фірташ, Львовчкін і вся ця згряя. Українці мільярди платять з власних кишень. Ці олігархи збагачуються. Львовчкін побудував собі нове Межигір'я під Києвом, за 300 мільйонів доларів купив маєток у Франції, яхти, сотні мільйонів доларів і літаки.

Я запитую, скільки ви будете дозволяти Львовчкіну, Фірташу грабувати українців? Непідйомні ціни на газ, непідйомні тарифи, втрати державного бюджету (*Оплески*). Чому газорозподільні мережі, побудовані за рахунок коштів державного бюджету, за рахунок українців, служать не українцям, доходи від їхньої експлуатації ідуть не українцям, а в кишені олігархів Львовчкіна і Фірташа? Коли ви

прикриєте цю корупційну контору? Коли ви припините грабувати?..
(Оплески).

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую, Олегу Валерійовичу, за ваше запитання.

Ми, звісно, вживаємо заходів, у тому числі спільно у співпраці з Генеральною прокуратурою. Думаю, що скоро ми вийдемо на фіналізування цих позицій. Ви знаєте, що за вашим зверненням працює робоча група. Це юридичне питання, яке потрібно розмотати і вирішити.

Ще раз наголошую на тому, що ми працюємо над тим, щоб диверсифікувати, у тому числі постачання газу як в Україну, так і через газорозподільні мережі. Ми працюємо сьогодні з місцевими органами влади і закликаємо їх забирати на себе газорозподільні мережі, більшість яких сьогодні у власності муніципалітетів. Тобто ми займаємося цим питанням і обов'язково зробимо все, щоб диверсифікувати мережі постачання газу, з одного боку, а з іншого – не дати нікому зловживати монопольним становищем. І мені байдуже, які там стоять прізвища. Ми нікому не дамо грабувати Україну й українців.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останнє запитання, лишається менше 1 хвилини. Мельничук Іван Іванович. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Івана Івановича немає, я за нього, він мені передав слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, такі речі не практикуються. Надалі таких речей ми не будемо допускати.

Спориш. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д. Дуже дякую.

Думаю, що ми сьогодні дуже уважно вислухали міністра Рева і все-таки приємно, що наш закон про пенсії буде прийнятий. Але я хотів би, пане міністре Рева, щоб простий народ, особливо у селі, знав, що для них зміниться. Щоб ви по-простому, можна сказати так, двома словами сказали, що чекати сьогодні простим селянам, які отримують мізерні пенсії для їх підвищення. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

РЕВА А.О. Шановний Іване Дмитровичу, я повністю поділяю вашу турботу і біль про тих людей, які працюють сьогодні в селі. Скажу більше, що якщо взяти рівень соціального забезпечення, не лише пенсії, то люди в селі, на жаль, мають значно нижчий рівень соціального захисту. Ви пам'ятаєте, що лише 1965 року було введено взагалі пенсійне забезпечення, розмір пенсій селянам завжди був низьким.

Тому я сьогодні оголошував ініціативу pana Шухевича, яку ми зараз будемо враховувати, для того щоб допомогти людям, у яких найнижчі пенсії і є дискримінація при обчисленні пенсії. Ця поправка є в нашому проекті закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, час для питань вичерпаний. Зараз я отримав від двох фракцій – Радикальної партії і «Об'єднання «Самопоміч» – заяву про перерву. Надаю 3 хвилини для виступу.

Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановні колеги депутати, прошу показати ці плакати Прем'єр-міністру. Володимире Борисовичу, оця яхта коштує 300 мільйонів доларів. Власник цієї яхти – олігарх барон Косюк. Оце маєток, побудований під Києвом, за оцінками фахівців, коштує 1 мільярд доларів. Власник цього маєтку – Косюк, аграрний олігарх.

Ви, можливо, запитаєте, чому ми показуємо яхти, маєтки?

Відповідь єдина. Оці яхти, маєтки побудовані за дотації українським фермерам. Минулого року, коли ми переконували і добивалися, щоб оті 3 мільярди гривень дотацій, передбачені на підтримку фермерам, спрямовувалися лише фермерам, ви прийняли такий порядок, що 60 відсотків мільярдних дотацій отримує олігарх Косюк. Фермери 50 тисяч гривень не можуть отримати на корову.

Ви віддаєте мільярди компенсацій з державного бюджету косякам, щоб вони купували собі яхти за сотні мільйонів доларів і маєтки під Києвом будували, а в українському селі корову скоро днем з вогнем не знайдеш.

У мене запитання. Чому мільярдні дотації повинні іти олігархам на їхні яхти і маєтки, а не українським фермерам?

Ми вимагаємо від вас, шановний пане Прем'єр-міністре, негайно змінити порядок надання субсидій і дотацій, щоб ці гроші отримували не олігархи на свої нові яхти, літаки і маєтки, а українські фермери.

Ми звертаємося до українського парламенту підтримати наш законопроект, який запроваджує аграрно-сировинний збір, для того щоб отримані кошти спрямувати на дотації тваринництву, щоб кожна сільська сім'я, яка утримує корову, отримувала хоча б 5 тисяч гривень на рік державної підтримки.

Щоб фермери, у яких 100, 200, 300 корів, отримували державну дотацію. Мільярди з державного бюджету повинні йти не на яхти і не на маєтки косяків, а на відродження фермерства у селі, тваринництва. Запорука розвитку і відновлення села – це тваринництво. Сьогодні немає ціни на молоко, люди вирізають корів. Замість того щоб 4 мільярди гривень, передбачених у бюджеті, спрямовувалися селянам, вони йдуть олігархам.

Ми вимагаємо радикальної зміни порядку фінансування і спрямувати ці кошти на підтримку конкретного селянина, фермера, на підтримку одноосібників, тих людей, які тримають корову у своєму господарстві. Досить грабувати селян і під їхнім прикриттям збагачуватись олігархам, щоб будувати нові маєтки. Досить!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, перед тим як перейти до зачитування депутатських запитів, ще надаю слово Володимиру Борисовичу Гройсману. Будь ласка.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги народні депутати України! Насправді аграрний сектор, який формує майже 17 відсотків ВВП країни, є дуже важливим для нашої економіки, головне, ви правильно сказали, для українських селян.

На сьогодні порядок підтримки, який затверджений українським парламентом, передбачає допомогу не конкретному підприємцю, а конкретному виробнику. Хто більше виробляє, той більше й отримує дотацій. Чи справедливо це, сьогодні важко відповісти. Але треба формувати програму. І ви сьогодні говорите словами програми уряду на 2018 рік.

Ми в 2018 році передбачаємо додатково 1 мільярд гривень на підтримку малого фермерства. Більше того, це ми передбачаємо спільно з українськими фермерами. Думаю, що на наступному тижні, максимум до кінця місяця, урядом буде затверджена програма підтримки українського фермерства, розроблена нами спільно з українським фермерством. Це дасть можливість підтримати маленькі і невеликі фермерські господарства. Це наше завдання, щоб на селі була робота, зарплата і якісна продукція.

Третя позиція, яка є дуже важливою. Якщо ви хочете змінити порядок використання ресурсу (правильно було сказано), можете це зробити у стінах українського парламенту. Ми підтримаємо.

Що стосується підтримки в 2017 році. Ми передбачили підтримку не лише виробникам продукції, а в тому числі і сільгоспвиробникам, які виробляють сільгосптехніку, через компенсацію 20 відсотків вартості такої продукції.

Що я хотів би сказати...

ЛЯШКО О.В. Припиніть годувати олігархів.

ГРОЙСМАН В.Б. Хотів би наголосити на тому, що треба не припинити годувати когось, а розпочати годувати український народ якісним національним продуктом з нормальною ціною. Надзвичайно важливо, щоб в українських селах почало відроджуватися тваринництво. І саме те, що ми пропонуємо в 2018 році, – це відродження українського тваринництва. Я ще раз закликаю народних депутатів, якщо ви вважаєте, що десь є проблеми, будь ласка, змініть цю формулу, тому що все це затверджено українським парламентом.

Я хотів би торкнутися ще однієї надзвичайно важливої теми. Але наголошую на тому, що наше завдання в 2018 році розпочати нарощувати потужності тваринного комплексу в країні: тваринництва, птахівництва. Ми сьогодні є реально серйозним експортером. Наше завдання – досягти, і, думаю, ми буквально найближчими тижнями досягнемо зниження ціни на м'ясопродукти всередині країни. Я так бачу, що ми цього досягнемо в цьому році, учора цим питанням займалися і весь цей тиждень. Але наголошую на тому, що важливо, щоб ми це робили відразу разом з вами і достатньо ефективно, щоб люди це відчували на місцях. Нам треба робити зміни не в інтересах великих агрохолдингів, а в інтересах малих, невеликих фермерських господарств (це можете записати). Я відстоюватиму це для того, щоб ми змогли відродити економіку на селі, враховуючи можливості сьогоднішньої децентралізації.

Шановні колеги, я хотів би також звернути вашу увагу на достатньо професійний, якісний виступ міністра соціальної політики. Наступний тиждень несесійний. Через тиждень у нас знову пленарні засідання. Перед нами стоїть величезна відповідальність. Питання, на яке кожен має дати відповідь: ми підтримуємо зміну пенсійної системи, щоб вона привела до підвищення пенсій на першому етапі для 9 мільйонів пенсіонерів з 12 чи ні? Я глибоко переконаний у тому, що абсолютна більшість це підтримує. Хочу побажати, щоб на наступному пленарному тижні ми прийняли рішення про пенсійну реформу, щоб дали можливість Пенсійному фонду і уряду зробити розрахунки нових пенсій для українських пенсіонерів. Щоб ми ухвалили надзвичайно важливу реформу охорони здоров'я і перетворили вересень на справжній реформаторський місяць, який дасть можливість змінити ситуацію і в економіці нашої держави, і в соціальних послугах освіти, охорони здоров'я, і в пенсійному забезпеченні. Але це можливо зробити лише тоді, коли ми об'єднаємося і будемо разом. Я вірю в нашу спільну перемогу.

Дякую і бажаю нам всім успіхів. Дякую, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Прем'єр-міністру України і членам Кабінету Міністрів за участь у пленарному засіданні Верховної Ради України. Успіху вам, продуктивної праці.

Колеги, зараз відповідно до Регламенту маємо 30 хвилин для оголошення запитів.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, з дозволу нашого шановного спікера ми поставимо на голосування питання щодо скасування перерви з 12 години. Дуже багато запитів. Щоб я могла встигнути їх оголосити і потім щоб ми перейшли до поправок.

Будь ласка, давайте проголосуємо скасування перерви сьогодні з 12 години. Мені видається, потенціал у нас є. Підтримайте скасування перерви, я звертаюся до всіх фракцій. Шановні колеги, голосуємо. Дуже багато запитів зібралось за літо, я хочу зачитати всі.

«За» – 100.

Немає потенціалу. Переходимо до запитів. Рівно 30 хвилин будемо оголошувати запити.

Прошу показати по фракціях.

Сьогодні не буде виступів депутатів, незадоволених відповідями на свої запити, лише рівно 30 хвилин для оголошення запитів, і потім переходимо до поправок, на яких ми зупинилися вчора. Не заважайте, будь ласка. «Різне» буде. Ми діятимемо за Регламентом.

Юрія Одарченка – до Прем'єр-міністра України щодо встановлення габаритно-вагового комплексу на території Нововоронцовського району Херсонської області.

Олександра Супруненка – до Київського міського голови щодо вжиття належних заходів з водопониження території приватної забудови мікрорайону «Червоний хутір» у Дарницькому районі міста Києва та проведення заходів з благоустрою відповідної території.

Олександра Супруненка – до віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, міністра екології та природних ресурсів України, Київського міського голови щодо будівництва системи хімічного очищення димових газів заводу «Енергія» ПАТ «Київенерго».

Ірини Геращенко і Марії Іонової – до Міністра освіти і науки України щодо забезпечення і захисту прав Олександра Кольченка на здобуття вищої освіти.

Олександра Абдулліна – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я про нагальну необхідність утворення на півночі Рівненської області Дубровицького госпітального округу або лікарні інтенсивного лікування у зв'язку із значним зростанням захворюваності серед населення та віддаленістю сільських населених пунктів від центру надання кваліфікованої медичної допомоги.

Олени Сотник – до Генпрокурора України щодо переліку прокурорів, які підпадають під дію Закону України «Про очищення влади».

Сергія Ківалова – до Прем'єр-міністра України стосовно вжиття дієвих заходів щодо вирішення питання з відновлення замовлень на виготовлення бланків листів-талонів на пільговий проїзд територіями країн – членів СНД на 2016-2020 роки.

Миколи Величковича – до Прем'єр-міністра України щодо надання інформації про подальші плани на використання території, будівель та майна урядової резиденції Межигір'я у селі Нові Петрівці Вишгородського району Київської області.

Тетяни Чорновол – до Прем'єр-міністра України щодо невиконання Постанови Кабінету Міністрів України № 95 від 21 лютого 2017 року та недоотримання за рахунок цього коштів державним бюджетом України.

Владислава Бухарева – до Прем'єр-міністра України, Секретаря Ради національної безпеки і оборони України щодо створення в місті Суми вищого військового училища ракетних військ і артилерії.

Владислава Бухарева – до Голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України щодо виділення додаткових коштів з державного бюджету на 2017 рік обласному бюджету Сумської області для придбання медичних препаратів хворим на цукровий діабет та хронічну ниркову недостатність.

Івана Мельничука – до Прем'єр-міністра України, Міністерства фінансів України, Міністерства інфраструктури щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України з метою спрямування видатків місцевих бюджетів на видатки з компенсації за виконання рейсів на нерентабельних приміських автобусних маршрутах загального користування.

Івана Мельничука – до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони

здоров'я, Вінницького національного медичного університету імені Пирогова щодо сприяння в переведенні учасника АТО Ярослава Кушпіти з Національного медичного університету імені Богомольця до Вінницького національного медичного університету імені Пирогова із збереженням державної форми навчання.

Ігоря Шурми – до Прем'єр-міністра України щодо відсутності в закладах охорони здоров'я України стентів та супутнього обладнання, що ставить під загрозу життя громадян України.

Ігоря Шурми – до директора Національного антикорупційного бюро України, Генпрокурора щодо притягнення до відповідальності посадових осіб Міністерства охорони здоров'я України, діяльність яких призвела до збитків державному бюджету України та відсутності ліків і виробів медичного призначення в закладах охорони здоров'я.

Віктора Кривенка – до Голови Служби безпеки України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, міністра внутрішніх справ України, Генпрокурора України щодо порушення Одеським міським головою Трухановим, посадовими та службовими особами Одеської міської ради конституційних прав громадян, службової недбалості керівництва ГУ НП та прокуратури в Одеській області.

Віктора Кривенка – до Прем'єр-міністра України, голови Державної регуляторної служби України, голови Державної служби України з безпеки на транспорті, міністра інфраструктури, публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо обов'язкового отримання ліцензії на перевезення небезпечних вантажів залізничним транспортом.

Володимира Парасюка – до начальника Головного управління Національної поліції у Львівській області щодо здійснення перевірки в проведенні капітального ремонту в рамках реалізації проекту «Капітальний ремонт (термомодернізація) будівлі дошкільного навчального закладу № 7 «Червона шапочка» по вул. Ю. Липи, 10 в місті Новояворівськ Яворівського району Львівської області».

Володимира Парасюка – до Голови Служби безпеки України, Генерального прокурора України щодо отримання інформації та сприяння в повному і всебічному розслідуванні кримінального провадження стосовно затриманого працівниками Служби безпеки України Ігоря Масика під час отримання хабара в розмірі 10 000 доларів.

Андрія Лопушанського – до голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій щодо реформування гірської пошуково-рятувальної служби в Карпатському регіоні.

Андрія Лопушанського – до голови правління Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» щодо постачання природного газу на ПрАТ «Херсонська ТЕЦ».

Віктора Развадовського – до віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, голови Житомирської обласної держадміністрації щодо виділення коштів на реконструкцію системи опалення із встановленням твердопаливного котла у Малобраталівському дошкільному навчальному закладі Любарського району Житомирської області.

Віктора Развадовського – до голови Житомирської обласної держадміністрації про вирішення питання щодо встановлення балансоутримувача ділянки дороги від міжнародної траси М-06 Київ – Чоп до військового містечка № 115 села Березівки Житомирського району Житомирської області та її ремонту.

Михайла Бондаря – до голови Львівської облради, прокурора Львівської області, голови Львівської облдержадміністрації щодо перевірки ефективного використання коштів та якості виконаних робіт при встановленні спортивного майданчика зі штучним покриттям на території Бродівської спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2 Львівської області підрядною організацією МП «Стир».

Михайла Бондаря – до прокурора Львівської області щодо стану судового розгляду справи про повернення в державну власність цілісного майнового комплексу державного підприємства «Центральна збагачувальна фабрика «Червоноградська», кваліфікації дій посадових осіб регіонального відділення Фонду державного майна України у Львівській області та ПАТ «Львівська вугільна компанія».

Артура Мартовицького та Ігоря Шурми – до Голови СБУ щодо загрози національній безпеці України внаслідок порушення тимчасово виконуючою обов'язки міністра охорони здоров'я України норм чинного законодавства.

Володимира Литвина – до Прем'єр-міністра України щодо проведення оперативних втручань, лікування та забезпечення ліками

за рахунок бюджетних коштів інваліда війни І групи, надання йому всебічної, у тому числі матеріальної, допомоги.

Володимира Литвина – до Прем'єр-міністра щодо напрацювання та практичного запровадження системи комплексної допомоги для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Ірини Геращенко та Марії Іонової – до бізнес-омбудсмена, Краматорського міського голови щодо усунення перешкод у реалізації спільного українсько-словенського проекту «Розвиток міської інфраструктури-2» у місті Краматорськ Донецької області.

Вікторії Войціцької – до директора Національного антикорупційного бюро України, Генерального прокурора України щодо перевірки голови Правління компанії ПАТ «Укрнафта» Марка Роллінза та службових осіб товариства.

Групи народних депутатів (Чекіта, Жолобецький та інші, всього шість депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо безумовного виконання указів Президента України та законодавства у сфері захисту інформації.

Андрія Кісельова – до Прем'єр-міністра України щодо виділення коштів бюджету міста Добропілля Донецької області.

Ірини Констанкевич – до Голови Служби безпеки України, виконуючого обов'язки голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, голови Національної поліції України щодо законності надання в оренду земельної ділянки площею 56 га (гектарів) в урочищі Поплави Любешівського району Волинської області.

Анатолія Євлахова – до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Щодо недопущення приватизації Національної кіностудії художніх фільмів імені Олександра Довженка.

Анатолія Денисенка – до Прем'єр-міністра щодо врегулювання урядом роздрібною ціною на скраплений газ.

Анатолія Денисенка – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я щодо забезпечення у необхідній кількості медичних препаратів для проведення планової та позапланової вакцинації населення.

Володимира Кацуби – до Прем'єр-міністра України, міністра соціальної політики України, міністра фінансів України щодо підтримки звернення Люботинської міської ради Харківської області

стосовно збільшення обсягів субвенції з державного бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати на суму 41,6 мільйона гривень.

Володимира Кацуби – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, міністра освіти і науки України, міністра фінансів України, міністра соціальної політики України щодо збільшення обсягів освітньої та медичної субвенцій з державного бюджету місту Люботину Харківської області на суму 6 мільйонів 725 тисяч гривень.

Романа Мацоли – до Прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, міністра фінансів України щодо вирішення питання виплати субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості різниці в тарифах на теплову енергію КП «Славутське ЖКО».

Романа Мацоли та Руслана Сольвара – до Прем'єр-міністра України, міністра фінансів України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо доповнення переліку основних лікарських засобів, що відпускаються безоплатно і на пільгових умовах.

Дмитра Добродомова – до Прем'єр-міністра України, міністра соціальної політики щодо продовження строку подання заяв громадян на отримання грошової компенсації (монетизації) за зекономлені субсидії, а також надання роз'яснень щодо підстав отримання та процедури нарахування і виплати коштів за зекономлені субсидії.

Дмитра Добродомова – до начальника Управління Північного офісу Державної аудиторської служби України у Вінницькій області, начальника Головного управління Національної поліції у Вінницькій області, начальника Головного управління Держгеокадастру у Вінницькій області щодо порушень вимог Закону України «Про публічні закупівлі», допущених Департаментом капітального будівництва Вінницької міської ради при проведенні тендера на будівництво кладовища по вул. Сабарівське шосе у місті Вінниці та встановлення права власності на дану земельну ділянку площею 36,47 гектара.

Олексія Ленського – до міністра екології та природних ресурсів України, Генерального прокурора України щодо вжиття невідкладних

заходів реагування, спрямованих на припинення порушення законодавства України, та термінового вирішення ситуації, яка склалася у Житомирському районі Житомирської області та призвела до забруднення річки Тетерів і масової загибелі риби в ній, притягнення винних осіб до встановленої законодавством відповідальності.

Олексія Ленського – до голови Вищої ради правосуддя щодо забезпечення принципу верховенства права та авторитету правосуддя і притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Житомирського районного суду Житомирської області Грубіяна Євгена Олексійовича.

Павла Кишкаря – до Генерального прокурора України щодо бездіяльності органів прокуратури в питанні розслідування шахрайських дій під час приватизації землі.

Групи народних депутатів (Лещенко, Заліщук, усього 12 депутатів) – до Голови Служби безпеки України щодо нібито незаконної забудови на державних землях оборони за адресою: вулиця Полковника Потехіна, 9 у місті Києві.

Геннадія Чекіти – до державного секретаря Міністерства інфраструктури України щодо недотримання вимог законодавства стосовно кадрових питань підприємства, що має стратегічне значення для економіки та безпеки держави.

Миколи Паламарчука – до Національної поліції України щодо бездіяльності патрульної поліції міста Києва стосовно фіксування факту відмови від проходження тесту на перевірку ознак алкогольного сп'яніння учасника ДТП.

Миколи Паламарчука – до Генерального прокурора України щодо неналежного розслідування кримінального провадження за фактом невиконання судового рішення та втручання у господарську діяльність державним виконавцем відділу примусового виконання рішень Управління державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Харківській області В. Пікули.

Василя Яніцького – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Рівненської обласної державної адміністрації щодо критичної ситуації в Рівненській області, пов'язаної із недостатнім забезпеченням громадян ендопротезами суглобів.

Василя Яніцького – до Прем'єр-міністра України, міністра фінансів України щодо вирішення питання про оплату громадянам компенсацій за вкладами Ощадбанку СРСР.

Юрія Бублика – до Голови Верховної Ради України щодо використання державних символів.

Івана Рибака – до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України, голови Чернівецької обласної держадміністрації щодо фінансування на придбання шкільного автобуса для перевезення дітей до Лопушнянської загальноосвітньої школи Вижницького району Чернівецької області.

Івана Рибака – до Прем'єр-міністра України, міністра інфраструктури України, виконуючого обов'язки голови Державного агентства автомобільних доріг, голови Чернівецької обласної держадміністрації, голови Вижницької районної держадміністрації Чернівецької області щодо фінансування поточного ремонту автомобільної дороги регіонального значення в селі Багна Вижницького району Чернівецької області.

Ігоря Гузя – до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг щодо питання роботи Локачинського газопромислу в контексті налагодження співпраці з Марковичівською сільською радою Локачинського району Волинської області.

Ігоря Гузя – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності вирішення питання забезпечення пільгових категорій громадян автомобілями у технічно справному стані.

Володимира Гусака – до керівника Донецької обласної військово-цивільної адміністрації щодо надання інформації стосовно проведення капітального ремонту будівлі комунального закладу «Нікольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 1 Якименка Нікольської районної ради Донецької області».

Дмитра Шпенова – до Прем'єр-міністра України щодо недопущення порушення прав громадян при призначенні субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг.

Руслана Сольвара – до Прем'єр-міністра України, міністра інфраструктури України, публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо збільшення рухомого складу електропоїздів на маршруті «Фастів – Київ – Фастів».

Руслана Сольвара – до Прем'єр-міністра України, заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин, міністра аграрної політики України, виконуючого обов'язки голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру щодо врегулювання питань обігу земель сільськогосподарського призначення державної власності.

Андрія Ілленка – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора України щодо порушень при забудові паркової зони в місті Одесі.

Андрія Ілленка – до виконуючого обов'язки голови Правління публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо сполучення Херсона та Миколаєва з Волинню та Поділлям.

Василя Петьовки – до Прем'єр-міністра щодо затвердження частки для зарахування до місцевих бюджетів частини надходжень акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального у другому півріччі 2017 року.

Володимира Арешонкова – до Прем'єр-міністра України щодо проведення перерахунку пенсій пенсіонерам військової служби та колишнім працівникам органів внутрішніх справ.

Володимира Арешонкова – до Прем'єр-міністра України щодо порядку безоплатної передачі земельних ділянок співвласникам багатоквартирних будинків у власність або у постійне користування.

Олександра Кодоли – до Прем'єр-міністра України щодо фінансування програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім».

Олександра Кодоли – до генерального директора Державного концерну «Укроборонпром» щодо надання інформації про продаж потужностей (майна) державного підприємства «Ніжинський ремонтний завод інженерного озброєння».

Олексія Рябчина – до Прем'єр-міністра України, Голови Служби безпеки України, міністра внутрішніх справ України щодо необхідності оновлення переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень, та які розташовані на лінії зіткнення.

Олександра Пономарьова – до Прем'єр-міністра України щодо збільшення граничних показників вартості твердого палива для надання пільг та житлових субсидій населенню.

Василя Гуляєва – до Прем'єр-міністра України щодо виділення обсягів субвенції на 2017 рік місту Чорноморськ Одеської області для проведення протизсувних робіт у районі вулиці Приморської та дев'ятого мікрорайону.

Павла Різаненка – до директора Департаменту комунальної власності міста Києва щодо надання інформації про аукціони з продажу нерухомого майна територіальної громади Києва, які проводилися з 01 січня 2016 року та 01 липня 2017 року.

Павла Різаненка – до Прем'єр-міністра України щодо внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення» від 7 листопада 2014 року № 1085-р.

Сергія Капліна – до Генерального прокурора України, голови Антимонопольного комітету щодо розслідування змови між компаніями-імпортерами скрапленого газу.

Юрія Дерев'янка – до Державної міграційної служби України щодо необхідності надання інформації про підстави припинення громадянства України Саакашвілі Міхеїла Нікоლოзовича та копій матеріалів справи про його громадянство.

Юрія Дерев'янка – до Кабінету Міністрів України щодо необхідності збільшення обсягу освітньої, медичної субвенцій та додаткових дотацій з державного бюджету для виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ Надвірнянського району Івано-Франківської області на 2017 рік з метою недопущення кредиторської заборгованості та забезпечення коштами на оплату теплоенергоносіїв.

Юлія Іоффе – до Генерального прокурора України щодо необхідності перевірки можливих фактів вчинення протиправних дій окремими посадовими особами Пенсійного Фонду та ПАТ «Укрпошта», що призвели до порушення конституційних прав великої кількості громадян та масових випадків невиконання пенсій за липень 2014 року в окремих населених пунктах Луганської області.

Юлія Іоффе – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності надання державної підтримки та сприяння для реалізації Інвестиційного проекту ДП «Первомайськ вугілля» з метою розвитку відокремленого підрозділу «Шахта «Гірська».

Андрія Гальченка та Костянтина Павлова – до Прем'єр-міністра України щодо капітального ремонту споруди державної лікарні МВС України в місті Кривому Розі.

Сергія Мельника – до Генерального прокурора України, виконуючого обов'язки голови Фонду держмайна щодо використання державного майна, яке обліковується на балансі Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника – пам'ятки архітектури «Готельний корпус».

Сергія Мельника – до Генерального прокурора України щодо відповідності рішення сесії Хмельницької міської ради вимогам Конституції України та чинному законодавству.

Валерія Давиденка – до Прем'єр-міністра щодо недопущення передачі в концесію лісових господарств.

Ірини Сисоєнко – до Прем'єр-міністра України щодо пропозицій до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік».

Романа Семенухи – до виконуючого обов'язки голови Державної фіскальної служби України щодо практики застосування органами Державної фіскальної служби пункту 8 підрозділу 1 розділу XX Податкового кодексу України.

Максима Бурбака – до Прем'єр-міністра України щодо виділення додаткового фінансування на закупівлю ангиографічного обладнання в Чернівецькій області.

Максима Бурбака – до першого заступника міністра аграрної політики щодо забезпечення стабільної ситуації з борошном та хлібом у Чернівецькій області.

Юрія Павленка – до Генерального прокурора України, голови Житомирської обласної державної адміністрації щодо порушень прав дітей на освіту Корчацької загальноосвітньої школи I-II ступенів Тетерівської ОТГ Житомирського району Житомирської області.

Юрія Павленка – до голови Донецької облдержадміністрації, голови Луганської облдержадміністрації щодо надання інформації для підготовки засідання міжфракційного депутатського об'єднання «Захист прав дітей – пріоритет держави».

Сергія Лабазюка – до Кабінету Міністрів України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства фінансів України щодо забезпечення осіб з обмеженими фізичними можливостями автомобілем із спеціальним оснащенням для перевезення.

Сергія Лабазюка – до Кабінету Міністрів України, тимчасово виконуючої обов’язки міністра охорони здоров’я України щодо вирішення питання із забезпеченням Хмельницької області вакциною проти стовбняка.

Юрія Тимошенка – до голови Державної архітектурно-будівельної інспекції України щодо допущення грубих порушень під час будівництва житлового будинку в місті Коломиї.

Юрія Тимошенка – до міністра юстиції України щодо допущених грубих порушень під час перевірки дотримання прав засуджених у Замковій виправній колонії № 58.

Олександра Вілкула – до голови Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, голови Верховного Суду щодо узагальнення судової практики та надання роз’яснення процесуальних норм розгляду трудових спорів у судах з огляду на положення ратифікованої Верховною Радою України Конвенції Міжнародної організації праці № 158.

Олександра Вілкула та Костянтина Павлова – до Прем’єр-міністра України щодо забезпечення термінового прийняття всіх необхідних нормативно-правових актів та встановлення чіткого механізму реалізації Закону України «Про державну допомогу суб’єктам господарювання».

Олександра Нечаєва – до міністра інфраструктури, виконуючого обов’язки голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо нагальної необхідності ремонту автомобільної дороги у селі Розсоші Великописарівського району Сумської області.

Олександра Нечаєва – до міністра інфраструктури України, виконуючого обов’язки голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо внесення змін до паспортів автобусних маршрутів міжбласного сполучення Велика-Писарівка – Харків та Краснопілля – Харків у Сумській області.

Олександра Бригинця – до Прем’єр-міністра України щодо загрози енергетичній незалежності України у зв’язку з бездіяльністю в царині створення замкнутого ядерного циклу для постачання і наступної утилізації ядерного палива, комплектуючих власного виробництва для українських АЕС.

Олександра Бригинця – до міністра внутрішніх справ України, міністра юстиції України, голови Національної поліції

України, виконуючого обов'язки голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру щодо ознак незаконного (рейдерського) захоплення шляхом корупційних діянь земельних ділянок жителів села Єлизаветівка Лозівського району Харківської області.

Олександра Домбровського – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками щодо необхідності вдосконалення Національного переліку основних лікарських засобів.

Валерія Писаренка – до Прем'єр-міністра України щодо фінансової підтримки Харківського національного академічного театру опери і балету імені Лисенка.

Валерія Писаренка – до Прем'єр-міністра України щодо належного забезпечення дітей підручниками та впровадження Інтернет-ресурсу «Електронний підручник».

Василя Німченка – до Генерального прокурора України щодо перевірки законності дій посадових осіб прокуратури Київської області, пов'язаних з порушенням права жителів міста Бучі на справедливий суд.

Михайла Головка – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора України щодо належного розслідування інциденту, що стався в Печерській гімназії № 75 міста Києва.

Михайла Головка – до Прем'єр-міністра України, голови Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів, тимчасово виконуючого обов'язки голови Державної екологічної інспекції України щодо забруднення атмосферного повітря в місті Збараж Тернопільської області.

Віталія Гудзенка – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності виділення бюджетних коштів для погашення боргових зобов'язань села Росішки Тетіївського району Київської області перед НАК «Нафтогаз України» за добудову об'єкта газопостачання.

Віталія Гудзенка – до виконуючого обов'язки голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру щодо перевірки законності розподілу земельної ділянки, яка розташована на території Ясенівської сільської ради Ставищенського району Київської області.

Андрія Шипка – до тимчасово виконуючої обов’язки міністра охорони здоров’я України щодо вжиття заходів забезпечення лікарськими засобами громадян, які страждають на міастенію.

Ярослава Дубневича – до Львівського міського голови щодо належної організації міських транспортних перевезень з АС «Західна».

Ярослава Маркевича – до Прем’єр-міністра України щодо розірвання Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі культури, науки і освіти.

Сергія Рудика – до першого заступника міністра внутрішніх справ України, начальника Головного управління Національної поліції в Черкаській області щодо забезпечення передачі автомобіля марки *Mitsubishi Outlander* в розпорядження Кам’янського відділення поліції Смілянського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Черкаській області для більш ефективного та якісного виконання службових обов’язків у місті Кам’янка та Кам’янському районі.

Сергія Рудика – до Прем’єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов’язки міністра охорони здоров’я України, міністра фінансів України, голови Черкаської облдержадміністрації щодо неухильного виконання імперативної норми Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» в частині створення Національного центру реабілітації інвалідів – учасників АТО на основі Державного закладу «Спеціалізована медико-санітарна частина № 14» Міністерства охорони здоров’я України у місті Сміла Черкаської області.

Групи народних депутатів (Білозір, Карпунцов, Дехтярчук) – до голови Вищого господарського суду України, голови Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, голови Вищого адміністративного суду України, голови Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, міністра соціальної політики України, міністра з питань тимчасово окупованих територій внутрішньо переміщених осіб, голови Державної судової адміністрації щодо врахування пропозицій, викладених у Резолюції учасників круглого столу «Конфлікт на Донбасі: виклики, загрози та їх правове врегулювання».

Групи народних депутатів (Білозір, Лунченко, Шахов) – до Прем’єр-міністра України щодо відновлення справедливості в оплаті праці працівників Національного історико-культурного заповідника

«Гетьманська столиця», а також інших закладів культури, які мають статус «національний».

Ольги Богомолець – до Прем'єр-міністра України щодо захисту прав працівників закладів охорони здоров'я Полтавської області.

Ольги Богомолець – до Прем'єр-міністра України щодо збільшення цільових видатків для лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет у Полтавській області.

Олега Кулініча – до Кабінету Міністрів України щодо розширення переліку ліків для пільгових категорій громадян.

Олега Кулініча – до Кабінету міністрів України щодо надходження коштів від акцизного податку з нафтопродуктів до місцевих бюджетів у другому півріччі 2017 року.

Павла Кишкаря – до міністра юстиції України щодо перевірки законності дій приватного нотаріуса Харківського міського нотаріального округу Ангеліни Дегтярьової.

Юрія Берези – до голови Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів, голови Державної аудиторської служби України щодо дотримання вимог чинного законодавства України при формуванні, встановленні та застосуванні цін на житлово-комунальні послуги, у тому числі з опалення та гарячого водопостачання будинку, що знаходиться за адресою: місто Дніпро, проспект Гагаріна, 23, приватним акціонерним товариством «Науково-виробниче об'єднання «Созидатель».

Дмитра Колеснікова – до Прем'єр-міністра України щодо металургійного виробництва в Україні.

Сергія Лещенка – до Генерального прокурора України щодо нібито безпідставного втручання співробітників правоохоронних органів у діяльність товариства з обмеженою відповідальністю «Діавіта».

Ігоря Попова – до Кабінету Міністрів України щодо забезпечення законних прав та захисту інтересів мешканців Маріуполя.

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення фінансування професійно-технічної освіти.

Руслана Демчака – до віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо наближення асигнувань за бюджетною програмою «Державний фонд регіонального розвитку».

Руслана Демчака – до виконуючого обов’язки голови Державного агентства автомобільних доріг України, начальника Служби автомобільних доріг у Вінницькій області щодо забезпечення фінансування ремонту об’їзної дороги міста Немирів.

Олега Петренка – до заступника Генерального прокурора України – Головного військового прокурора України щодо надання інформації про кількість кримінальних проваджень щодо тяжких та особливо тяжких злочинів, вчинених військовослужбовцями.

Віктора Вовка – до міністра екології та природних ресурсів України щодо виділення коштів з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища місту Золотоноша з метою запобігання екологічній катастрофі в місті.

Віктора Романюка – до Генерального прокурора України щодо свідомої бездіяльності правоохоронних органів оголошення в міжнародний розшук колишнього міністра освіти і науки Табачника.

Павла Дзюблика – до виконуючого обов’язки голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру щодо самовільного зайняття земельної ділянки загальною площею 1,2 га.

Наталії Королевської і Юрія Солода – до Прем’єр-міністра України, голови Правління Пенсійного фонду України щодо врегулювання проблемних питань мешканців міста Авдіївки Донецької області.

Едуарда Матвійчука – до Міністерства соціальної політики, Міністерства з питань тимчасово окупованих територій, Міністерства юстиції України, Одеської обласної держадміністрації, Одеської міськради щодо необхідності об’єктивного розгляду звернення внутрішньо переміщеної особи Ганни Зінової, яка з малолітньою дитиною потребує всебічної допомоги стосовно вирішення питання щодо забезпечення постійним або тимчасовим житлом за місцем працевлаштування в органах юстиції Київського району міста Одеси.

Едуарда Матвійчука – до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Одеської обласної держадміністрації, Одеської міської ради щодо необхідності об’єктивного розгляду колективного звернення мешканців будинків 44, 48 та 52 по вулиці Академіка Вільямса Київського району міста Одеси щодо необхідності комплексного облаштування прибудинкової території, здійснення дієвих заходів з благоустрою та забезпечення

безпеки життєдіяльності як для дітей, так і для мешканців вказаних будинків на початку осінньо-зимового періоду поточного року.

Ігоря Луценка і Наталії Новак – до Прем'єр-міністра України щодо створення міжвідомчої робочої групи з питань законності будівництва деяких об'єктів Києва, що викликають суспільний резонанс.

Сергія Євтушка і Руслана Богдана – до директора Національного антикорупційного бюро, Генерального прокурора України щодо необхідності розслідування фактів вчинення корупційних дій при розгляді земельних питань посадовими особами Сарненської міської ради Рівненської області.

Останній на сьогодні запит, який я оголошую, Оксани Продан – до Голови Рахункової палати щодо надання інформації про окремі питання діяльності Рахункової палати України.

Ми оголошували запити рівно 30 хвилин відповідно до Регламенту. Вдалося оголосити 230 запитів, сім залишається на наступну п'ятницю. Дякую, шановні колеги.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз порадимося, як діяти далі.

Шановні колеги! У нас затягнувся розгляд «години запитань до Уряду», у нас затягнулася дискусія в залі. Тому ми вже до перерви не встигаємо розглянути ніяких питань. Єдине, я зможу зачитати оголошення, тоді буде оголошена перерва до 12 години 30 хвилин, і з 12 години 30 хвилин ми працюватимемо, скільки встигнемо. Я хочу наперед повідомити, що ми продовжимо засідання до 14 години 15 хвилин, щоб ви планували. На виступи буде, так як завжди, година – від 13 години 15 хвилин до 14 години 15 хвилин, а з 12 години 30 хвилин до 13 години 15 хвилин (45 хвилин) ми розглядатимемо поправки. Мудро, правильно? Вважаємо, що так буде найоптимальніше. Голово комітету, є згода? Є.

Я зачитаю оголошення, яке надійшло до президії. Відповідно до статті 60¹ Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За покращення співпраці з міжнародними фінансовими та донорськими організаціями». Співголовами цього об'єднання обрано народних депутатів

України Белькову Ольгу, Різаненка Павла, Войціцьку Вікторію і Лещенка Сергія.

Отже, зараз я оголошую перерву на 30 хвилин. О 12 годині 30 хвилин ми переходимо до поправок, які в нас є на розгляді щодо внесення змін до Господарського процесуального, Цивільного процесуального кодексів України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів. Зараз перерва. Прошу всіх о 12 годині 30 хвилин прийти до залу для продовження нашої роботи, яка триватиме до 14 години 15 хвилин.

Отже, перерва до 12 години 30 хвилин. Будь ласка.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Час, відведений для перерви, завершено. Прошу заходити до залу і підготуватися до роботи.

Це пряме порушення Регламенту, пані Острікова *(Сміх у залі)*. Припиніть тиснути на Голову Верховної Ради України і змушувати його порушувати Регламент.

Голова комітету на місці, звернувся з переконливим проханням...

ВЛАСЕНКО С.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* *(Не чути).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, мудро. Я думаю, ми з поваги до голови комітету Руслана Князевича попросимо його залишатися на місці, і переходимо до розгляду.

Прошу лише 1 хвилину. Друзі, має бути якась логіка, загальні терміни, і тому я, дійсно, хотів би, щоб ми працювали максимально інтенсивно. Давайте будемо відповідальними.

Отже поправка 482. Власенко. Будь ласка, 1 хвилина.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу. Знову-таки, ми повертаємося до того, про що ми говорили вчора. Цими кодексами пропонується повністю обмежити гласність судового розгляду.

І стаття, до якої моя поправка, говорить про те, що саме функції розпорядника полягають у тому, що він забезпечує кількість людей у залі відповідно до вільних місць. Тобто це те зловживання, проти якого боролася опозиція за часів Януковича. Ми домоглися, що навіть такі обмеження були зняті у кодексах до нинішнього часу, але цими кодексами запроваджується обмеження щодо можливості допуску в залу судового засідання людей лише на кількість вільних місць, що є абсолютно неприпустимим для транспарентної прозорості судової процедури. А відтак своєю поправкою 482 я пропоную виключити таке повноваження судового розпорядника, як допуск до судової зали людей лише відповідно до вільних місць.

Дякую. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 482. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка.

«За» – 28.

Рішення не прийнято.

Поправка 483. Наполягає. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Поправка 483 полягає в такому. Стаття, до якої вноситься поправка, говорить про те, що скарги на дії чи бездіяльність судового розпорядника розглядаються судом у цьому самому процесі. Люди, які писали цю норму, на жаль, не розуміють ходу судового процесу. Судовий процес у суді першої інстанції може тривати абсолютно невизначену кількість часу, незважаючи на те що законом встановлені певні обмеження. Що роблять насправді деякі судді? Вони вчиняють дуже просто: розглядають усі скарги на всі дії в кінці судового процесу. Я ж вимагаю, щоб суддя негайно розглядав скаргу на дії судового розпорядника, тільки-но така скарга надійде до судді. Щоб суддя не відтягував розгляду цієї скарги штучно до кінця судового процесу в суді тієї інстанції, де розглядається справа. Це просто захистить людей від свавілля судових розпорядників.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 483. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

«За» – 31.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*). Лише три рази повертаємося (*Шум у залі*).

Поправка 484. Не наполягає.

Поправка 486. Не наполягає.

Поправка 487. Не наполягає.

Поправка 488. Не наполягає.

Поправка 489. Не наполягає.

Поправка 490. Не наполягає.

Поправка 492. Не наполягає.

Поправка 493. Не наполягає.

Поправка 494. Не наполягає.

Поправка 498. Не наполягає.

Поправка 500. Не наполягає. Ми перейшли психологічну відмітку – 500 поправок.

Поправка 503. Не наполягає.

Поправка 505. Не наполягає.

Поправка 510. Не наполягає.

Поправка 511. Наполягає. Будь ласка, Одарченко.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Пане Андрію, ви вкотре грубо порушуєте Регламент. У залі зараз близько 48 людей. Доповідача щодо даного законопроекту немає. Взагалі ви перетворюєте Верховну Раду, ну, знаєте, у такий собі курятник, коли можна робити все, що забажає та людина, яка сидить на «верхній жердочке». Це взагалі ганьба для України.

Шановні друзі, а стосовно законопроекту, то я з цього приводу буду звертатися до вас і до компетентних органів. Є зауваження експертної ради, які на 54 сторінках пояснюють, чому такий закон не можна приймати. Вони серйозно критикують питання залучення експерта з питань права. Чітко розписано на цілій сторінці, чому цього не можна робити. Моя поправка стосується, щоб скасувати норму...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 511. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 37.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 514. Не наполягає.

Поправка 516. Не наполягає.

Поправка 518. Наполягає. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Пане Андрію, вчергове зверніть увагу на зал, майте совість. Коли ви стояли на Майдані поряд з усіма, то боролися за те, щоб у Верховній Раді прийняття законів відбувалося законно, особливо щодо таких чутливих речей, як формування судочинства в Україні, а зараз ви просто грубо нехтуєте всім тим, за що боролися.

А поправка, я хочу ще раз наголосити, стосується того, що експертом з питань права в суді є суддя. Він вирішує, як саме застосовувати норму права, а дозволяти проведення правових експертиз у суді – це нівелювання ролі правосуддя. Коли ви в суді, ви доводите судді свою позицію, у вас дискусія з іншою стороною, ви наводите доводи, чуєте аргументи, наводите контраргументи. Але якщо у вас сидить експерт з галузі права, він пише у висновку те, що вважає за потрібне, а змагальність процесу зникає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 516. Я всіма силами, як учора і обіцяв, не входжу в дискусію, хоча маю що сказати з цього приводу. Ставлю на голосування поправку 516. Прошу проголосувати, хто її підтримує.

«За» – 33.

Рішення не прийнято.

Поправка 518. Наполягає. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу.

Насправді дискусія про експерта з питань права є дуже важливою, тому що це концептуальні речі. Дійсно, я погоджуюся з колегою Одарченком, що єдиним експертом з питань права в судовому процесі є суддя, який вирішує на підставі власного розуміння права спір. Не може бути ніякого експерта з питань права. Хто такий експерт?

Експерт – це особа, яка має спеціальні знання, якими не наділені учасники процесу і суд. Тобто якщо є технічна експертиза, якщо є якась економічна експертиза, то тоді запрошується експерт. Але якщо ми говоримо, що нам треба експерт з питань права, то це суддя в судовому процесі, який на підставі своїх юридичних знань вирішує спір. Тобто це повний абсурд. З точки зору теорії права, неможливо існування експерта з питань права. Тобто це означає, що експерт з питань права володіє юридичними знаннями, якими не володіє суддя. Це абсурдна конструкція.

Тому прошу підтримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ставлю на голосування поправку 518 народного депутата Власенка. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Поправка 520. Не наполягає.

Поправка 521. Не наполягає.

Поправка 526. Не наполягає (*Шум у залі*).

Яку? 523? Поправку 523 на голосування для підтвердження. Увімкніть мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний Андрію Володимировичу. Саме поправкою 523 запроваджується редакція статті 71, що дає можливість залучати отих самих експертів у галузі права, які є абсолютним абсурдом у будь-якому процесі, і в господарському в тому числі.

Тому що, я ще раз підкреслюю, експертом з питань права, тобто особою, яка має спеціальні знання, є суддя, який вирішує спір. Навіщо нам експерт для судді з питань права?! Так тоді давайте нівелюємо суди, залучимо якихось експертів з питань права, які будуть замість судді вирішувати юридичні спори і давати якісь свої оцінки нормам права.

Ви знаєте, навпаки, завжди нормальний суддя, розглядаючи справу, коли адвокат приносив якісь правові висновки, у судовому процесі казав: «Мені не треба правових висновків, бо я – правник, я тут призначений вирішувати той чи інший спір». У цьому є логіка і здоровий глузд.

Тому я прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 523. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 523. Але просить прокоментувати голова комітету Князевич. Будь ласка, 1 хвилина.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановний пане Голово. Я хочу обов'язково взяти участь в обговоренні цього питання, тому що це дуже принципова річ, оскільки ставиться на підтвердження поправка, яка врахована комітетом.

Мова йде про експертів права, які мають спеціальний науковий ступінь і які, як ми вже в принципі проголосували, можуть дати певні пояснення з точки зору нового джерела права для українських судів – наукової доктрини.

Зважаючи на ці обставини, запроваджується такий інститут. Він може функціонувати лише в тому випадку, якщо дві сторони погоджуються на те, щоб такий інститут був залучений, і тоді суддя може вдатися до такого інституту. У принципі те, що враховано комітетом, саме покладає обов'язки, щоб цей експерт з'явився в обов'язковому порядку до суду або взяв участь за погодженням сторін у режимі відеоконференції і належним чином здійснював свої процесуальні обов'язки. Якщо ми зараз не враховуємо це положення, це означає, що він вільний у своїх діях, і настане те, про що говорив автор поправки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*).

Колеги, коли виступає голова комітету, прошу в залі тиші. Ви тепер розумієте, чому він не виступає, бо ви його постійно перебиваєте, безвідповідально себе ведете.

Я ставлю на голосування для підтвердження поправку 523. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Поправка 526. Не наполягає.

Поправку 526 – на підтвердження. Будь ласка, Одарченко.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. З поваги до Руслана Князевича, шановні друзі, я хочу зачитати висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради з питання оцієї новели «експерт з питань права». Експертне управління, де фахівці знані і працюють багато років, пишуть, що, на думку експертного управління, з цією новелою не можна погодитися і викладають ряд питань. Згідно з проектом як експерт з питань права може залучатися особа, яка має науковий ступінь та є визнаним фахівцем. Певне поняття «визнаний фахівець», я не знаю, Руслан придумав, але його в українському законодавстві немає, і це дуже розмита норма. Хто це такий, я не знаю. Особа, яка підконтрольна Президенту, яка очі заплющує, на біле каже чорне.

Цю поправку прошу поставити на голосування для підтвердження, тому що норма стосовно залучення експертів незаконна, вона глумиться над судочинством в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 526. Прошу її підтримати.

Комітет її підтримує. Хто підтримує комітет? Будь ласка, голосуємо.

«За» – 25.

Рішення не прийнято.

Поправка 528. Не наполягає.

Поправка 529. Не наполягає.

Поправка 531. Не наполягає.

Поправка 532. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Поправка 532 стосується того, щоб визначити додатково, що судді можуть витребувати і в якому порядку докази, і посилаються на статтю 82, яка безпосередньо визначає ці випадки. Ми просимо це уточнити.

А тепер щодо процедури. По-перше, у мене питання до головуючого. Де доповідач? Я не бачу на трибуні доповідача з цього законопроекту. Він має бути на трибуні.

По-друге, ще раз нагадаю, у статті 120 Регламенту виписано про обговорення поправок до другого читання. Обговорення означає, що стосовно поправки є доповідач, тобто як зараз я, який повідомляє про поправку, вона обговорюється, у тому числі висловлюються відповідні думки доповідачем. Тому я прошу не порушувати цього процесу і дати можливість голові комітету коментувати ті поправки, з приводу яких є питання.

Дякую. Поставне на голосування, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Голова комітету на місці. На початку обговорення він звернувся з пропозицією, я дозволив йому бути на місці. Якщо хочете, Руслан як відповідальний голова комітету вийде до трибуни. Будь ласка, 1 хвилина.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Оскільки попередній промовець особисто згадав мене і звинуватив у тому, звідки я взяв вираз «правник з визнаним рівнем компетентності», чому придумав таку дефініцію, читайте нову редакцію Конституції, за яку проголосувала фракція «Батьківщина» в тому числі. Це завдяки вам з'явилася така дефініція в українському законодавстві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 532. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Поправка 533. Не наполягає.

Поправка 534. Не наполягає.

Поправка 535. Не наполягає.

Поправка 538. Не наполягає.

Поправка 540. Наполягає. Будь ласка, Одарченко.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Коли фракція «Батьківщина» брала участь разом з іншими фракціями, голосуючи за зміни до Конституції, які стосуються судочинства, ми чули там зовсім інші якісь наміри.

Пане Руслане, після того як з вашою участю було прийнято Закон «Про Конституційний Суд України», який суттєво звужує права людей, доступ до суду, по суті, створено ручний Конституційний Суд, попираючи всі норми права, зараз ви руйнуєте право, приймаючи такі закони.

Моя поправка стосується того, що цим кодексом пропонується зобов'язати позивача надавати всі докази одночасно з позовною заявою, але на практиці це неможливо, оскільки позивач не знає, які докази подасть відповідач. Наприклад, позивач просить визнати недійсним протокол загальних зборів і подає доказ того, що під час зборів він був за кордоном, а тому зазначення про те, що він був на зборах, є неправдивим. Водночас подає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 540. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив. Голосуємо.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Поправка 542. Не наполягають.

Поправка 543. Не наполягають.

Поправка 544. Не наполягає.

Поправка 547. Не наполягають.

Поправка 548. Не наполягає.

Поправка 551. Наполягає Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Ця новела – це чергове обмеження прав сторін боротися з фальсифікаціями. Авторами пропонується, щоб заявляти про фальшивість доказу можна було лише в підготовчому судовому засіданні. Але є категорія справ, у яких попереднє судове засідання взагалі не проводиться. Тобто в цих справах про фальшивість доказу заявити буде просто неможливо.

А що робити, якщо сторона вважала, що певний доказ є справжнім, а потім уже в процесі судового розгляду через суперечності в інших доказах стає зрозумілим, що документ підроблений? Тому я прошу це штучне обмеження вилучити. Сторона повинна мати

можливість ефективно захищатися проти підробок. Я прошу прокоментувати позицію комітету головою комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 551. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Поправки 554, 555, 556. Яка?

СИДОРОВИЧ Р.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Поправки 553 і 554 ідентичні. Ми просимо поставити їх на голосування для підтвердження, оскільки пропонується вилучити необхідність обґрунтування в клопотанні про витребування доказів причини неможливості отримати цей доказ самостійно особою, яка подає клопотання. Зараз звертаюся до правників, які нас слухають. Тобто виходить, що клопотання про витребування доказів подається особою тоді, коли їй ліньки самій збирати докази. Це повний абсурд. Як свідчить практика, доказ вимагається витребувати через суд у тому випадку, якщо особа самостійно не може його отримати. Саме це повинно бути головною причиною, за якої сторона вимагає від суду витребувати докази в іншої сторони. Тому поправки 553 і 554 просимо поставити на голосування для підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Ставлю поправки 553 і 554 на голосування для підтвердження. Хто підтримує цю позицію, прошу проголосувати. Комітет їх підтримав. Прошу підтримати, голосуємо.

«За» – 31.

Рішення не прийнято.

Поправка 555. Не наполягає.

Поправка 556. Не наполягає.

Поправка 557. Не наполягає.

Поправка 558. Не наполягає.

Поправка 560. Не наполягає.

Поправка 561. Не наполягає.

Поправка 562. Наполягає. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу.

Насправді поправка 562 стосується такої дуже важливої стадії судового процесу, як оцінка доказів. На жаль, ми в господарському процесі маємо на сьогодні величезну з цим проблему, тому що механічно перенесли норму з чинного закону. Але це виглядає таким чином: сторони подають якісь докази, суддя мовчить щодо цих доказів, навіть якщо вони очевидно є законними чи незаконними, не надає цим доказам жодної оцінки, лише надає оцінку цим доказам у нарадчій кімнаті при постановленні відповідного судового рішення.

Є пропозиція трохи інша. Щоб сторони принаймні розуміли статус їхніх доказів, як їх бачить суддя, трохи змінити цю процедуру, надавши можливість суду здійснювати оцінку, скажемо умовно, публічно цих доказів. Це по-перше. А по-друге, – для винесення рішення у суді повинна бути хоча б мінімальна сукупність доказів, які підтверджують те, що суддя...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ставлю на голосування поправку 562. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Поправка 563. Не наполягає.

Поправка 565. Не наполягає.

Поправка 566. Не наполягає.

Поправка 568. Не наполягає.

Поправка 569. Наполягає. Будь ласка, Одарченко.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, саме по собі запровадження свідків у господарському процесі є досить спірним кроком. Але тут запроваджуються ще й свідки, яких неможливо допитати. Згідно з цим новим кодексом свідки дають свої покази письмово, а викликати їх в засідання можна виключно з дозволу суду. Більшого поля для маніпуляцій, я звертаюся до наших глядачів, важко уявити. Пропонується встановити, що сторона завжди має право викликати свідка для допиту, якщо в неї є для цього хоча б одне запитання по суті справи, інакше змагальність процесу не буде забезпечена. Як можна захищатися від показів, які не можна перевірити, не ставлячи свідку уточнюючих

запитань? Виходить так, що зараз свідок дав письмові якісь пояснення і суд їх розглядає, не вислуховуючи сторін.

Шановні друзі, я прошу проголосувати за мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 569. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка.

«За» – 37.

Поправка 568. Увімкніть мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу.

Насправді ця поправка містить декілька змін до тієї процедури, яка пропонується. По-перше, як пропонує комітет вирішити питання виклику свідків? Свідок викликається судом для допиту за ініціативою суду. При цьому абсолютно не зазначається, за який час повинен бути повідомлений свідок. Мова йде про те, що свідок не повідомляється заздалегідь, що його викличуть. Тобто може бути ситуація, що свідку скажуть: ти сьогодні маєш бути в суді. Але бувають різні обставини, за яких свідок не може з'явитися в указаний строк. Що буде в цій ситуації? Тобто пропонується зазначити час, за який свідок попереджається, що його викликають до суду, бо це дуже важливо, щоб не було зловживань. Ми знаємо, що зараз у нас зловживання відбуваються здебільшого щодо строків – не вчасно вручають повістки, не вчасно викликають свідків і учасників процесу тощо. Тому треба запровадити механізм, щоб не було тут жодних зловживань. Потрібно встановити термін, за який свідок повинен бути повідомлений, що йому треба з'явитися до суду і дати відповідні пояснення або бути допитаним у якості свідка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 568. Прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Поправка 572. Не наполягає.

Поправка 573. Не наполягає.

Поправка 574. Не наполягає.

Поправка 576. Наполягає Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Поправка 576. Нам пропонують у комітеті написати таке: «Учасник справи має право поставити в першій заяві по суті справи або в додатку до неї не більше 10 запитань іншому учаснику справи». А якщо справа складна, а якщо стосується великої кількості спірних епізодів, – чому ми повинні обмежувати лише 10 запитаннями? Як на мене, це виглядає дещо штучно надуманим, а відтак є черговим штучним обмеженням прав учасників процесу. І логіка, чому саме 10, а не 15, не 20, не 100, мені абсолютно незрозуміла.

Я прошу проголосувати за поправку 576, яка прибирає це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 576. Прошу визначитися. Комітет її відхилив. Голосуємо.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Поправка 578. Наполягає. Будь ласка, Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановний пане Голово, насамперед я просив би вас поставити на голосування поправку 554, тому що ми проголосували за поправку 553, яка аналогічна поправці 554. Задля дотримання регламентної стенограми буде правильно, щоб ми її проголосували і прийняли процедурне рішення.

Моя поправка 578 стосується аналогічного питання, яке порушував мій колега Власенко. Я пропоную дещо простіший варіант, можливо, він знайде свою підтримку: вилучити цифру «10», тому що зараз звертаюся до правників, які слухають нас, і цей нонсенс, що ми не можемо поставити навіть 11 запитань. Звичайно, що в остаточному підсумку правники на практиці будуть виходити з тієї ситуації шляхом втиснення десяти запитань в одне, що в результаті призведе до ускладнення процесу, до більшого хаосу. І цілком очевидно, що потрібно забрати оце штучне обмеження, яке насправді не має і не може мати за собою жодної логіки. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я ставлю на голосування для підтвердження поправку 554. Комітет її підтримав. Прошу проголосувати.

Комітет її підтримав і просить проголосувати.

«За» – 46.

Ставлю на голосування поправку 578. Комітет її відхилив. Сидорович просить її підтримати. Хто підтримує, прошу визначатися.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 580. Не наполягає.

Поправка 581. Не наполягає.

Поправка 583. Не наполягає.

Поправка 584.

Колеги, перед тим як надати слово, я зроблю повідомлення.

Перше повідомлення. 100 поправок – півгодини. Щоб взяти калькулятор і полічити, скільки може відбуватися розгляд законопроекту. Ми щойно пройшли 100 поправок за півгодини. Це просто для загального розуміння процесів.

Наступне. Запис на виступи з різних питань відбудеться о 13 годині 15 хвилин. На виступи відводиться одна година, як це і передбачено Регламентом, – від 13 години 15 хвилин до 14 години 15 хвилин. Тому кожен, хто хоче записатися на виступ, це відбудеться о 13 годині 15 хвилин.

А зараз я надаю слово щодо поправки 584. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу.

Насправді поправка 584 стосується того, що якщо один з учасників відмовляється відповідати на питання, то повинен аргументувати свою відмову, чому він відмовляється відповідати на питання. Як на мене, така відмова повинна бути письмовою, тому що насправді відповідь на запитання після дачі пояснень є одним із джерел доказів. Ще раз підкреслюю. Тому в цій ситуації, вважаю, треба забезпечити саме таку процедуру. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 584.

«За» – 40.

Поправка 585. Наполягаєте?

Шановні колеги, поправка 585 Власенка. Шановний голово комітету, не заважайте оголошувати поправки.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Я погоджуюся з вами, що голова комітету нам заважає працювати. Це мудра ваша сентенція, яку я повністю підтримую. Так, заважає голова комітету нам працювати над цим законопроектом.

Я ще раз повертаюся. Поправка 585 знову стосується цього славнозвісного обмеження щодо 10 запитань, які з'явилися невідомо звідки і чому саме 10. Я повністю погоджуюся з колегою Сидоровичем, що, звичайно, юристи будуть викручуватися. У 10 запитань будуть вміщувати 20, 30 і 40. Немає жодної проблеми сформулювати одне запитання, яке буде містити в собі по суті три.

Але це штучні обмеження, які спрямовані лише на обмеження, вибачте за певну тавтологію, прав учасників процесу. Це штучні речі, щодо яких не треба вносити зміни до цих кодексів. Прошу підтримати поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 585.

«За» – 45.

Якщо в цілому, я зараз зачитаю. Ще дійдемо до поправки 4700, пані Тетяно, і будемо голосувати в цілому. Немає питань.

Поправка 591. Будь ласка, увімкніть мікрофон Одарченка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, на даний час сторона зобов'язана надати суду оригінал письмового доказу. Саме тут ви пропонуєте правило, відповідно до якого суду будуть надаватися лише копії. Оригінали можуть витребуватися лише тоді, як суд вирішить, що це необхідно.

Знову-таки обмежуються можливості сторін доводити свою правоту та застосовувати, спростовувати докази опонентів. Збільшується можливість судді зловживати своїми повноваженнями.

Тому пропонується залишити чинну норму. Оригінали доказів завжди витребуються, якщо цього бажає будь-яка сторона. Я хотів би, щоб голова комітету пояснив, навіщо вони запроваджують таку новелу і руйнують раніше, на мій погляд, достатньо стрункий порядок витребування доказів.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Голосуємо, будь ласка, поправку 591.

«За» – 36.

Поправки 594, 597, 598. Автори не наполягають, бо їх немає, так само як і щодо поправки 601, щоб ми потім не поверталися до цих поправок.

Поправка 602. Журжій також не наполягає. Рухаємося далі.

Яка?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Поправка 2015.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, до поправки 2015 ми ще не дійшли, навіть до поправки 600 не дійшли.

Поправка 621. Одарченко. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, це ще одна поправка, яка стосується так званих експертів з правових питань. Наголошую, що такі експерти найчастіше застосовувалися у середні віки, коли суддя часто не був юристом і йому потрібна була допомога, для того щоб знати, а що, власне, записано у тому законі, на якій посилаються сторони. Судді купували посади або отримували їх разом із титулом, а тому правознавці надавали суду допомогу в розумінні законів.

Але я сподіваюся, що в нас у суді будуть судді професійними, чи, можливо, ви їх також за гроші набираєте. Я не знаю логіки, навіщо оці експерти, а тому їм ця допомога як експертів буде просто непотрібна. Тому пропоную розділ про експертів галузі права виключити. Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 621.

«За» – 38.

Поправка 623. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Я погоджуюся з колегою Одарченком про те, що за станом на сьогодні експертом є особа, яка має спеціальні знання, якими не володіє суддя. Якщо в нас минулого разу коментував голова комітету і сказав, що експертами в галузі права будуть якісь унікальні правники, які знають юридичні концепції, яких не знає суддя, якщо ви набираєте суддів, які не знають юридичних концепцій, то звільняйте їх з роботи. Вони не повинні

бути суддями. А відтак не може бути жодних експертів у галузі права. Єдиним експертом в галузі права в судовому процесі є сам суддя, який на те і поставлений державою, щоб вирішити судовий спір, базуючись на своїх юридичних знаннях і власному юридичному переконанні. І не повинно бути в галузі господарського права жодних прогалин у знаннях судді. Він для того і є суддя. Проводьте атестацію, перекваліфікацію, усе що завгодно.

Тому говорити про існування такого інституту, як...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо цю поправку.

«За» – 39.

Наступна поправка 630. Одарченко наполягає. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, оскільки зал не підтримує нашої поправки і виглядає так, що ви вже підтримали експертів галузі права, то пропоную хоча б не приймати їх у настільки ганебному вигляді. Ви пропонуєте призначити експертизу з метою визначення аналогії закону та аналогії права.

Вибачте, це взагалі абсурдна ситуація, коли експерт вирішує такі питання. Тому пропоную вилучити положення про експертизу аналогії закону та права, а залишити експерту лише звичай ділового обороту. Для прикладу, такі експертизи можливі під час морських спорів, оскільки звичай ділового обороту в морських справах є важливим джерелом права.

Шановний голово комітету, саме на цьому наголошує і Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради. Є там відомі правознавці, які переймаються тим, що руйнується законодавство в судочинстві, тому вони категорично проти...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо цю поправку, будь ласка.

«За» – 37.

Поправка 647. Одарченко, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Пропонуємо ліквідувати монополію «Укрпошти» при відправленні листів до судів. Усім відоме правило, якщо ви вчасно здали листа на пошту, то коли він не дійшов би до суду, документ вважається поданим вчасно. Але якщо ви подали документ не на пошту, а до кур'єрської служби доставки, така

ситуація стає дещо іншою. Тому я пропоную зазначити, що документ може бути зданий як на пошту, так і до кур'єрської служби, наприклад до «Нової пошти», і документи будуть вважатися поданими в день їх подачі кур'єру.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, цю поправку, лише без реклами. Будь ласка.

«За» – 38.

Поправка 658. Пані Шкрум, ви не наполягаєте?

Поправка 660. Будь ласка, увімкніть мікрофон Одарченка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Пані Ірино, у мене ще поправка 649, я хочу запропонувати її депутатам з проханням підтримати. Прошу надати мені час для її оголошення.

ГОЛОВУЮЧА. Оголошуйте, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дайте мені 1 хвилину, бо ви назвали поправку 660.

ГОЛОВУЮЧА. Ось ви 18 секунд витратили на це. Зараз поправка 649, а потім – поправка 660.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Прошу відлік спочатку. Дякую.

Шановні колеги, жорстка вимога статті 121 про те, що сторони мають отримати повістку за п'ять днів до засідання, може призвести до несподіваних наслідків. Наприклад, суд втрачає право оголосити перерву із сьогодні на завтра, якщо за п'ять днів він не зможе попередити сторони. На практиці судді можуть відкладати засідання на один день, щоб отримати якийсь один додатковий доказ, дати стороні час підготуватися для дебатів тощо.

Тому я пропоную зазначити, якщо в засіданні присутні всі учасники справи і вони попереджаються про наступне засідання безпосередньо, то норма п'ять днів не застосовується. Я прошу прокоментувати голову комітету, чому така абсолютно логічна поправка не була підтримана вами, у чім справа? Прокоментуйте, пане Руслане.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 649 на вимогу автора.

«За» – 29.

Поправка 660. Увімкніть мікрофон Одарченка, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Шановні колеги, ви пропонуєте розмішувати оголошення про виклик сторін, місцезнаходження яких невідомо на веб-сайті. Пропонується додати, що такий веб-сайт повинен мати пошукову систему, інакше серед сотень оголошень неможливо буде знайти потрібне. Співробітник компанії повинен мати змогу один раз на тиждень зайти на сайт і подивитися всі оголошення, які є щодо цієї фірми. Як, переглядаючи сотні сторінок майже ідентичних текстів, можна знайти це оголошення? В іншому випадку ці оголошення будуть просто способом вирішувати справи без відповідачів, що за новим кодексом означає автоматичний програш позивача. До речі, Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради серйозно критикує цю норму закону, називаючи її незаконною і неправильною. Прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, цю поправку, колеги.

«За» – 32.

Поправка 664. Одарченко, будь ласка.

Я вже оголосила. Потім я вам передам слово. Поправка 664.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Шановні колеги, цей кодекс орієнтований на те, що судитися зможуть лише дуже забезпечені люди та великі підприємства. Майже за все в ньому необхідно платити. Платити треба навіть за витребування доказів, тобто за те, щоб суд виніс ухвалу про зобов'язання особи подати до суду документи. Пропонуємо вилучити цю норму. В іншому разі виходить, що якщо проти вас судиться велика корпорація і вам для захисту потрібні документи цієї корпорації, а у вас немає грошей, то ви програєте, бо суд буде вимагати оплатити навіть за те, що ви просите у свого противника документи. Тому я прошу залишити хоча б витребування документів безкоштовно.

Взагалі це ганьба. Цей законопроект робить недоступним судочинство, бо буквально за все треба платити. Можливо, там за посади треба платити, і тому експерти...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, цю поправку.

«За» – 43.

Поправка 662 народного депутата Шкрум. Це остання на сьогодні поправка, і потім переходимо до рубрики «Різне».

Прошу, пані Шкрум.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, я не наполягаю на поправці 662, але наполягаю на поправці 658, і ще раз хочу пояснити, чому це важливо.

Колеги, в редакції комітету пропонується, що відповідач, зареєстроване місце проживання (перебування), місцезнаходження чи місце роботи якого невідоме, викликається до суду через оголошення на офіційному веб-сайті судової влади України.

По-перше, я хочу запитати, хто з колег знає назву і адресу веб-сайту судової влади України, як часто ви його перевіряєте. Думаю, що це абсолютно неприпустима історія, коли в нас налічується як мінімум 1 мільйон 700 тисяч переселенців, у яких, дійсно, може бути невідоме теперішнє місце перебування, якщо вони ще не встигли зареєструватися, у яких може бути невідоме місце роботи, якщо вони працюють, наприклад, неофіційно або зараз не працюють (і це також можливо в період нашої стогнації економіки), і тоді вони змушені будуть весь час перевіряти через веб-сайт судової гілки влади, чи не є відповідачами з якоїсь справи. Я була присутня на засіданні робочої групи, обговорювала це питання і просила комітет сказати, що ми мусимо на якийсь період...

ГОЛОВУЮЧА. На вимогу автора голосуємо спочатку поправку 658, потім поправку 662, і на цьому ми зупиняємося на сьогодні.

Колеги, поправка 658. Прошу голосувати.

«За» – 49.

Поправка 662. Прошу голосувати (*Шум у залі*).

Уже оголосила. Я чула, я дуже уважно все слухаю.

«За» – 50.

Для стенограми я фіксую, що ми зупинилися на поправці 665. Саме з неї ми розпочнемо наступний пленарний тиждень.

Зараз відповідно до Регламенту ми розпочинаємо запис народних депутатів для виступів з різних питань. Виступи триватимуть рівно одну годину до 14 години 17 хвилин.

Дякуємо вам, шановний голово комітету. До зустрічі на цій трибуні наступного пленарного тижня. Прошу колег, які бажають виступити в рубриці «різне», записатися.

Будь ласка, пані Альоно Шкрум, я прошу вас до виступу (*Шум у залі*). Прошу вивести список на екран. Починаємо все з пані Альони Шкрум, потім – Галасюк.

Будь ласка, пані Шкрум.

ШКРУМ А.І. Колеги, я сьогодні хочу поговорити про одну з найважливіших реформ, яка мала відбуватися в нашій державі, – судову реформу.

На жаль, зараз рівень довіри до судів надзвичайно низький, нижчий, ніж до будь-якого органу державної влади України. За статистикою, міжнародною в тому числі, більша кількість українців вірять у життя на Марсі, ніж у чесний незалежний суд на території Української держави. На жаль, ті питання, які ми розглядаємо в парламенті, – це незаконно прийнятий Закон «Про Конституційний Суд України» і формування Конституційного Суду та найбільший законопроект в історії Української держави і, мабуть, в історії світу – це про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів, який сьогодні розглядається у Верховній Раді і буде розглядатися наступного тижня, лише більше ганьблять судову систему і зменшують довіру до судів і до судової системи.

Президент обіцяв нам реформу судової системи, але той Закон «Про Конституційний Суд України», який прийняв цей парламент і який незаконно був підписаний, на жаль, паном спікером і Президентом України, віддаляє нас від нормального діючого Конституційного Суду, до якого мусить бути найвища довіра в державі. І внесення змін до тих кодексів, які ми розглядали в тому числі сьогодні, також віддаляють нас від публічного процесу судового засідання, яке нам було обіцяно. Я хочу пояснити чому.

Насамперед сьогодні в Раді розглядаються зміни до семи кодексів одночасно, створюються три нові кодекси одночасно і пишеться нова редакція, і також зміни до 18 інших законів України. Замість того щоб розділити ці кодекси і ці зміни, і проговорювати кожен окремо з величезною кількістю зауважень Головного науково-експертного управління, Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради, ми розглядаємо все в напівпустому залі, де жодна поправка не приймається, до жодної поправки не дослухається, на жаль, так звана коаліція, яка руйнує навіть ту судову систему і ті публічні зараз судові засідання і гарантії публічного засідання, які є.

Насправді в законі про справедливий суд, який ми прийняли кілька років тому і який обіцяв нам від імені Президента запустити судову реформу і зробити публічний, відкритий гарантовано справедливий, чесний суд, цього не сталося. Але принаймні суд був гарантований як публічний процес.

Саме тут, у цих поправках до кодексів, які ми сьогодні розглядаємо в Раді, руйнується публічність судового засідання. Суддя зможе сам забороняти відеотрансляцію, аудіотрансляцію, інтернет-трансляцію судового засідання, зможе забороняти журналістам відкривати судові засідання, якщо він буде оціночно вважати, що вони йому заважають або заважає трансляція.

Крім того, внесенням таких змін пропонуватиметься створити 9 тисяч конституційних судів в Україні, тому що кожен суд – господарський, цивільний та інші – зможе бачити, суперечить чи не суперечить закон Конституції. І кожен суддя, якщо буде вважати, що будь-який закон суперечить...

ГОЛОВУЮЧА. Сьогодні ажіотаж, я нікому не надам ні секунди. Не ображайтеся.

Олег Ляшко. Будь ласка.

Я всім буду надавати рівно по 3 хвилини. Ви ж бачите, що дуже багато бажаючих виступити.

ЛЯШКО О.В. Сьогодні міністр соціальної політики пан Рева дуже детально розказував про план урядової пенсійної реформи. Ключове, що ми почули з цього виступу, – це оптимізація видатків бюджету Пенсійного фонду. Уряд планує зробити цю оптимізацію за рахунок зменшення українців, які мають право на отримання пенсії.

Позиція команди Радикальної партії протилежна. Ми, безумовно, усвідомлюємо необхідність проведення пенсійної реформи. Адже ті копійчані пенсії, які отримують мільйони українців, усе життя важко пропрацювавши, це абсолютна несправедливість. Але робити вигляд, що пенсійна реформа – це лише зменшення чисельності людей, які отримують пенсію, означає обманювати українців. Тому що реальна пенсійна реформа – це створення нових робочих місць, для того щоб було більше доходів до бюджету Пенсійного фонду.

Наша команда, коли уряд пропонує зменшити кількість людей, які мають право на отримання пенсій, пропонує протилежне – підвищувати заробітні плати: чим більша зарплата у працюючої людини, тим більшу пенсію вона матиме. Тому що без підвищення заробітної плати немає значення, у скільки років ти виходиш на пенсію, який у тебе страховий стаж на отримання пенсії, коли в тебе була мінімальна зарплата, то і пенсія буде так само мінімальна, тому що ти на більшу не заробив. Для того щоб була більша пенсія, вихід один: підвищувати не пенсійний вік, не страховий стаж, а підвищувати заробітну плату. Тому наша команда зареєструвала законопроект, який передбачає встановлення з 1 жовтня мінімальної заробітної плати 5 тисяч гривень на місяць. Щоб люди легально отримували заробітну плату. Бо якщо нелегально йде зарплата в конвертах, якщо немає запису в трудовій книжці, потім не буде пенсії. Тобто фактично українців обкрадають, забираючи в них право на достойну старість і достойну пенсію.

Ми вимагаємо від уряду і парламентської більшості підтримати наш законопроект і встановити мінімальну зарплату 5 тисяч гривень на місяць. Чотири мільйони людей в Україні отримують мінімальну зарплату. Перед канікулами парламент проголосував і на 1 мільярд гривень підвищили зарплату прокурорам. Роботягам не підвищують, а прокурорам 1 мільярд гривень з бюджету найшли.

Яку державу будуємо? Треба не прокурорам і суддям підвищувати заробітну плату. Хоча, безумовно, і ті, які є чесними, повинні отримувати нормальну зарплату. Але насамперед заробітну плату треба підвищувати робочим людям, щоб їм за що було годувати свою сім'ю і щоб у них була достойна пенсія.

Чому ми наполягаємо на підвищенні зарплати? Тому що підвищення вдвоє до 3200 зарплати дало додатково 12 мільярдів гривень до бюджету Пенсійного фонду. Отже, нормальні пенсії українці отримуватимуть лише тоді, коли в них будуть достойні зарплати. Це політика Радикальної партії.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, народний депутат Войціцька, потім – Бабак. Прошу, пані Войціцька.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Єгору Соболеву.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Соколов.

СОБОЛЄВ Є.В. Я в ці вихідні, як і багато інших людей, не буду разом з рідними, поїду на кордон України з Польщею зустрічати Міхеїла Саакашвілі.

Я, як і вся «Самопоміч», і багато інших людей, виступаю за непорушність українських кордонів під час війни за незалежність. Упевнений, у Міхеїла Саакашвілі така сама позиція.

Але давайте будемо чесними перед собою. Міхеїла Саакашвілі позбавили громадянства не за те, що він грузин, не за те, що він становить загрозу нашій національній безпеці. Учора Президент України під час звернення до парламенту згадував, як Росія першою атакувала Грузію, і тоді в топ-посадовців України не знайшлося мужності і розуміння засудити це рішення. Мені хотілося спитати Президента під час цих слів, а що нинішня Україна на чолі з ним робить з президентом Грузії, який тоді встав проти російської агресії і боровся до кінця?

Правда про Міхеїла Саакашвілі полягає в тому, що національність, громадянство тут взагалі ні до чого. Його переслідують так само, як Дмитра Булаха – українця, харків'янина, антикорупційного активіста, якого звіряче побили минулого тижня. Його переслідують так само, як українських добровольців, українців, які першими вийшли на захист незалежності, яких зараз прямо на кордоні ганяють аваківці, добре екіпіровані, озброєні, без будь-яких прав і причин, просто шукаючи в них вибухівку. У тих самих людей, Андрію, з якими ти був в Іловайську, у тих самих людей, які першими вийшли на захист незалежності.

Якщо ми кажемо про національності, я хотів би, щоб ми подивилися на цю історію з іншого боку. Вірмени, грузини, білоруси, євреї, багато інших народів приїхали до нас допомагати виборювати нашу свободу і незалежність на Євромайдані після підступного нападу російських військ. Ми тоді вітали їх, дякували їм, а сьогодні ходимо в суди, де вирішується депортація цих людей, добровольців, які приїхали захищати нашу свободу.

Я поїду на кордон разом з іншими людьми, щоб показати, що Україна – це не лише країна корумпованих чиновників, які граються зі святим поняттям «громадянство». Україна – це країна вільних і гідних людей.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Бабак.

Я лише хочу наголосити, що виступи тривають рівно до 14 години 17 хвилин. Крапка.

Будь ласка, пані Бабак.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Фракція «Об'єднання «Самопоміч» з оптимізмом дивиться на те, що ми будемо скоро впроваджувати серйозні реформи в Україні, яких чекає кожен українець. Це і пенсійна реформа, і реформа охорони здоров'я, і освітня реформа. Водночас... (Шум у залі).

Можливо, ви якось зупините ось це.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, виступає наша шановна колега пані Бабак. Я зараз, якщо буде безлад у залі, можу оголосити про завершення сьогоднішнього пленарного засідання. Я цього не хочу робити, дуже багато людей записалися на виступи. Тому я прошу зараз надати законне право народному депутату пані Бабак виступити, 3 хвилини, будь ласка. А час інших промовців у цей час тікає, бо ми виступаємо рівно до 14 години 17 хвилин.

Прошу.

БАБАК А.В. Шановні колеги! Фракція «Об'єднання «Самопоміч» з оптимізмом дивиться на впровадження реформ, яких очікує кожен українець: пенсійної реформи, охорони здоров'я, освітньої реформи. Думаю, що ми всі підтримаємо прийняття законів, які будуть запропоновані цьому парламенту.

Водночас ми з абсолютним сумом дивимося на впровадження реформи в секторі газу. Вчоргове «Нафтогаз України» перед початком опалювального сезону починає робити речі, що є неприпустимими в країні, яка йде шляхом реформ в енергетичній сфері.

Сьогодні до вас усіх як до мажоритарних депутатів почнуть звертатися органи місцевого самоврядування і наголошувати на тому, що відбулася безпрецедентна ситуація в цьому році з підписанням договорів на постачання газу між «Нафтогазом України» і «Теплоенерго».

Що відбувається? «Нафтогаз» уже навіть не направляє шаблони договорів на підписання, вони сканують їх і кажуть: підпишіть усе те, що ми вам направили, абсолютно відступаючи від примірного договору, який затверджений Кабінетом Міністрів, знову нараховуючи в подвійному розмірі облікової ставки НБУ штрафи на субсидії, які заборгувала держава в перерахуванні, і просто ультимативно говорять про те, що якщо зараз не підпишете, за газ, який почнете споживати на початку опалювального сезону, будете сплачувати в подвійному розмірі, тому що це буде несанкціонований відбір.

Ми сьогодні з цієї трибуни як «Об'єднання «Самопоміч» звертаємося до єдиного органу, який ще у змозі реагувати на «Нафтогаз України», що зловживає своїм монопольним становищем, Антимонопольного комітету України і просимо дати критичну оцінку договорам і тій процедурі, яку нав'язує «Нафтогаз України» усім підприємствам сфери теплопостачання до підписання в цьому опалювальному сезоні.

А також ми звертаємося до вас, шановні народні депутати, підтримати законопроект про житлово-комунальні послуги, який буде в порядку денному на наступному тижні, тому що ми затрималися з його розглядом через кодекси. На сьогодні жоден орган місцевого самоврядування не може укласти договори на управління, тому що немає закону про ЖКП. Нині підприємства не можуть працювати, тому що відбувся колапс між Законом «Про комерційний облік теплоенергії та водопостачання» і чинним законом про ЖКП.

Друзі, ми мусимо прибрати неузгодженості законодавства в житлово-комунальній сфері, усунути все, що відбувається негативного, і почати нормальні діючі, нехаотичні реформи в житлово-комунальній сфері.

Прийняття Закону «Про житлово-комунальні послуги» (проект [№ 1581-д](#)), очікують усі органи місцевого самоврядування, усі комунальні підприємства, а також усі споживачі, які хочуть розуміти...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна колего.

Будь ласка, Андрію Лозовой, прошу вас до слова, потім – Острікова.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Колись один мудрий чоловік сказав, що якщо в Україні створити міністерство яблук, то через якийсь час яблук і яблунь у нашій країні не залишиться.

На жаль, якщо подивитися на те, що сьогодні відбувається з Міністерством культури, то воно діє за такою ж логікою. Українці – це велика кінематографічна нація. Ми дали світу Сергія Параджанова, Юрія Іллєнка, Кіру Муратову, Віктора Гресья та ще сотні талановитих режисерів, акторів, сценаристів.

Що сьогодні відбувається з кінематографічною галуззю? Ми, український парламент, за найактивнішої підтримки Радикальної партії нарешті підтримали Закон «Про державну підтримку кінематографії», виділили більш-менш нормальні кошти порівняно з минулими роками.

А що сьогодні робить наш уряд? Уряд, за ініціативою, я наголошую, запам'ятайте це прізвище, заступника міністра культури Тамари Мазур, яка до призначення на цю посаду жодного дня не працювала в галузі, яка, пропрацювавши два місяці заступником міністра культури, отримала з якихось невідомих заслуг звання «Заслужений юрист України», з її подачі зараз намагаються приватизувати Національну кіностудію художніх фільмів імені Олександра Довженка, ряд інших кіностудій, у тому числі 85-річну легендарну «Укркінохроніку». Вдумайтеся, шановні колеги!

Я називав уже імена українських геніїв, але головний наш класик – Олександр Петрович Довженко, який не менш значимий в історії світового кінематографу, ніж Федеріко Фелліні. Сьогодні цю студію, яка з 1957 року носить його ім'я, де були зняті геніальні фільми Довженка, Юрія Іллєнка, Леоніда Бикова, намагаються приватизувати і просто вкрасти в українського народу, так як це вже зробили з Одеською кіностудією. Це також робить заступник міністра культури Тамара Мазур. Коли нам кажуть, що це нерентабельно, є абсолютно протилежний приклад – студія «Чінечітта» в Італії, де знаменитий павільйон Фелліні. Вона приносить неймовірні прибутки до бюджету, тому що держава нею займається, а в нас це хочуть продати. Так само з подачі пані Мазур військовий, нефахова в галузі людина, пан Рудник був призначений директором Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника. І зараз в Лаврі відбуваються такі процеси, що вона може випасти зі списку ЮНЕСКО. Лавра, яка має належати українцям, просто перетвориться у приватний бізнес. Ми повинні навести порядок у культурі.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, до слова запрошується народний депутат пані Острікова, потім – народний депутат Галасюк. Прошу.

ОСТРІКОВА Т.Г. Доброго дня, шановні колеги! Шановні платники податків хочуть сьогодні звернутися до вас, адже два місяці в нас діє автоматизована система зупинки реєстрації податкових накладних. Можна сказати, настав час підбити перші підсумки роботи цієї системи.

З емоційного боку. Бухгалтери все літо плакали, дзвонили до нас, оббивали пороги комітету. Ми на засіданні комітету бачили, що вони плачуть, кричать, тому що неможливо подати в електронній формі величезний обсяг документів через електронний кабінет платника податків, просто технічний комплекс не справляється і відповідно податкова накладна заблокована, покупець не отримує права на податковий кредит, починає шукати іншого постачальника, робота підприємства заблокована. Таким чином, перші результати роботи системи зупинки показали, що система не завжди працює коректно. Критерії ризику Міністерством фінансів виписані абсолютно не те, що недосконало, а недолуго. Неналежно працює апаратно-програмний комплекс Державної фіскальної служби. Тому бухгалтери і працівники підприємств значну частину робочого часу витрачають спочатку на реєстрацію податкової накладної, а якщо вона, не дай Боже, заблокована, то місяці витрачаються на розблокування цієї податкової накладної і відповідно на отримання права на податковий кредит у покупця.

Найгірше це те, що згідно з Податковим кодексом строк на розблокування комісією податкової накладної п'ять днів. Насправді до нас на засідання комітету в середу приходили бухгалтери, які документально показували те, що досі залишаються заблокованими податкові накладні, які вони намагалися зареєструвати в червні, липні, тоді як закон встановлює п'ятиденний строк.

А Міністерство фінансів нам доповідає, що система працює нормально, виявляється тепер усі отримують відшкодування ПДВ. Лише хочу нагадати Міністерству фінансів, що нормальне відшкодування ПДВ, у тому числі завдяки великій заслугі парламенту, який проголосував нарешті за єдиний хронологічний реєстр, почало здійснюватися з 1 квітня, а автоматизована система зупинки реєстрації податкових накладних запрацювала з 1 липня. Тому не треба прив'язувати ті речі, які одне до одного не прив'язуються.

Зараз ситуація критична, і тому я хотіла б зараз звернутися до Прем'єр-міністра. Оскільки Міністерство фінансів повністю провалило роботу в цій частині, своїми критеріями звільнило великих платників від моніторингу і їх накладні не блокуються, тому система б'є прицільно по середньому бізнесу. Потрібна особиста увага Прем'єр-міністра, інакше ми будемо реєструвати законопроект, щоб повернути всю цю систему в тестовий режим або взагалі її скасувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Галасюк, і потім – народний депутат Вовк. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний український народе! Шановний український парламенте! Учора з цієї трибуни Президент Порошенко звертався із черговим Посланням до Верховної Ради України, воно стосувалося і підбиття підсумків реформ, і перспектив на майбутнє.

Ми уважно проаналізували це послання, і позиція фракції Радикальної партії категорично відрізняється від того, що озвучив Президент України. Президент вважає, що головний підсумок трирічних реформ влади – це безвізовий режим з Євросоюзом. На жаль, люди бачать зовсім інше – це безробіття, яке перевищило 10 відсотків, а серед молоді сягає майже 30 відсотків, це масова бідність і еміграція з України не лише робочих рук, а й високофахових, талановитих інженерів і підприємців.

Головні виклики, які вчора назвав Президент, – вибори 2019 року, популізм, спротив реформам. Насправді справжні важливі ключові виклики, які стоять перед нашою країною, окреслені нашою командою в антикризовому плані розвитку економіки. Вони полягають у дефіциті інвестицій, у занепаді виробництва, тому що в нас сировинна економіка, у масовій бідності населення, в еміграції, у відсутності впевненості в завтрашньому дні. Ці виклики насправді має адресувати державна влада, а не імітувати реформи. На їх подолання мають бути спрямовані всі зусилля усіх гілок влади без виключення.

Президент каже про економічне зростання 1,8 відсотка цього року, сподівання на те, що до 2020 року зростання прискориться до 4 відсотків. За таких темпів ми ніколи не здоженемо Європи. Ми Польщу, якщо вона зупиниться у своєму розвитку, з такими темпами будемо наздоганяти 30 років. А ми ж розуміємо, що наші країни-сусіди не будуть стояти і чекати Україну. Тому цей озвучений сценарій – це сценарій консервації бідності, перетворення України на технологічну, економічну і цивілізаційну околицю Європи, що є абсолютно неприпустимим.

Ми маємо інше бачення, яке озвучував ще великий українець, член Римського клубу Богдан Дмитрович Гаврилишин. Він у своїй доповіді до Римського клубу зазначав, що Україні треба зростати на 8-10 відсотків на рік для того, щоб стати успішною країною, і при цьому стримувати інфляцію. Так ось, план Радикальної партії передбачає конкретний набір заходів, законів, урядових рішень, які дадуть можливість досягнути і виконати цей заповіт великого українця пана Гаврилишина.

Насамкінець. Президент вважає, що земельний ринок і приватизація – головні джерела інвестиції. Ні, це розбазарювання державного майна і шлях до бідності. Головні джерела – підвищення доходів громадян і підняття української промисловості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Народний депутат Вовк, потім – пан Семенуха. Будь ласка.

ВОВК В.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Шановні громадяни, Президент Порошенко заявив про свій намір під час візиту на сесію Генеральної Асамблеї ООН активізувати розгляд звернення України щодо розгортання на Донбасі миротворчої операції. Введення на Донбас миротворців ООН для зупинки російської агресії обговорювалося в Україні ще з 2014 року. Про те що Україні слід звернутися до Ради Безпеки ООН щодо введення миротворчих сил для контролю за міждержавним кордоном з Росією, заявляв зокрема лідер Радикальної партії Олег Ляшко ще восени 2014 року. Весною 2015 року українська влада, нарешті, винесла цю пропозицію на розгляд міжнародної спільноти. Президент України видав відповідний указ, а Верховна Рада схвалила звернення до Ради Безпеки ООН щодо розгортання на території України міжнародної операції з підтримання миру.

Фракція Радикальної партії у повному складі голосувала за цю постанову. Україна навіть передала в Радбез ООН проект відповідної резолюції. Однак згодом українське керівництво втягнулося у безперспективні переговори щодо імплементації антиукраїнських Мінських домовленостей та зайняло пасивну позицію щодо власної ініціативи

миротворчої місії на Донбасі, фактично змарнувалося 2,5 року, які коштували багатьох життів наших воїнів та мирних громадян.

Крім того, диявол криється в деталях. Миротворча операція під егідою ООН доцільна, якщо її мандат, територія розміщення, принципи діяльності, умови закінчення та інші складові відповідатимуть українським інтересам та законодавству. Однак недавня заява Путіна, який раптом погодився на миротворчу місію ООН на Донбасі, свідчить, що Росія прагне перехопити ініціативу, вихолостити її та використати у власних цілях. Путін хоче запобігти рішенню США про надання Україні зброї, забезпечити міжнародну легітимізацію бойовиків як сторони конфлікту та, зрештою, заморозити конфлікт на своїх умовах. З огляду на право вето Росії в Раді Безпеки ООН та сумну популярність політики умиротворення агресора серед деяких країн Україну очікує складна дипломатична битва з невідомим результатом.

Фракція Радикальної партії Олега Ляшка підтримує ініціативу миротворчої місії ООН, водночас наголошує на необхідності подальшого посилення міжнародного антипутінського фронту та санкційної політики, на виконанні безпекових гарантій від підписантів Будапештського меморандуму, зокрема укладенні прямої військової угоди з США, та визнанні України основним військовим союзником поза НАТО. Саме це єдиний і правильний шлях до перемоги та миру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Народний депутате Семенуха, вам слово, потім – народний депутат Рибак.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Шановна пані головуюча! Шановні українці! Сьогодні своїм виступом з трибуни Верховної Ради я хочу привернути увагу всіх до тих подій, які відбуваються в моєму рідному місті Харкові.

30 серпня серед білого дня по-звірячому був побитий наш колега, депутат обласної ради, відомий антикорупціонер Дмитро Булах. Насправді у місті Харкові після подій Революції Гідності це вже не вперше, коли брутально серед білого дня б'ють людей, б'ють громадських активістів чи політичних діячів. На превеликий жаль, на

сьогодні жоден не притягнутий до відповідальності. Але побиття сталося внаслідок низки подій, таких як цькування, створення інформаційної блокади, гоніння, боротьби з інакомисленням.

Фактично кожен другий депутат від фракції «Об'єднання «Самопоміч» у Харківській міській раді, обласній раді перебуває під тим чи іншим кримінальним переслідуванням. Думаю, що сама атмосфера ненависті, нетерплячості й призвела до того, що серед білого дня фактично б'ють, знущаються над людьми. Я закликаю владу в Харкові, у Харківській області зупинитися, оскільки в будь-якій політичній боротьбі має бути межа. Це по-перше.

По-друге, коли читаєш сьогодні стрічки новин у місті Харкові, таке відчуття, що це кримінальна хроніка якогось Чикаго в 30 роках минулого століття. Почитайте, подивіться. Підпали машин, організовані перестрілки у спальних районах Харкова, крадіжки, вбивства. Я можу сміло говорити про те, що Харків стає кримінальною столицею, а кримінал, власне, стає другою владою в місті Харкові. Лише за кілька останніх років, уже після Революції Гідності, у місті Харкові спалено понад 200 машин. Жодного обвинувального вироку. Там щодня відбувається близько десятка квартирних крадіжок. Набуває масового явище перестрілки у спальних районах, у центрі міста організованих збройних угруповань. Думаю, що це просто неприпустимо. Якщо ми не можемо забезпечити правопорядку, безпеки кожного громадянина, то тоді гріш ціна такій владі в місті Харкові.

Я закликаю з цієї високої трибуни правоохоронні органи, серед яких чимало порядних, гідних, чесних людей, повернути мир і спокій в мирне місто Харків і припинити політичні переслідування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутате Рибак, прошу вас до слова.

РИБАК І.П. Шановна головуюча! Шановні колеги! Питання вдосконалення законодавчої основи для розвитку територій гірських населених пунктів, забезпечення населення цих територій якісними і доступними освітніми, медичними послугами – ось головні пріоритети в Чернівецькій, Івано-Франківській, Закарпатській областях.

Питання щодо визначення критеріїв віднесення населених пунктів до високогірних та перелік таких населених пунктів з метою

забезпечення належного фінансування розташованих у них закладів освіти та охорони здоров'я необхідно виносити на широке обговорення.

Розвиток територій і забезпечення населення всієї країни доступними якісними послугами – це головні пріоритети реформи місцевого самоврядування та територіальної влади, у центрі уваги якої насамперед повинна стояти людина і її інтереси. Ця реформа є основоположною для втілення секторальних реформ, у тому числі у сферах освіти і охорони здоров'я. Під час реалізації завдання реформи необхідно врахувати специфіку гірських населених пунктів.

Життя українців у Вижницькому, Путильському, Сторожинецькому районах Чернівецької області вкрай відрізняється від рівня життя таких само українців на рівнинних територіях. Гірські території не мають повноцінної транспортної інфраструктури через особливості рельєфу. Шляхи сполучення в незадовільному становищі. Через це і мережа навчальних та медичних закладів у таких населених пунктах є важкодоступною.

Є багато інших невирішених питань. Тому, реалізуючи реформу децентралізації, ми повинні обов'язково врахувати географічні та територіальні особливості Карпатського регіону.

Насамперед виходити з потреби розвитку цих територій і формування належних умов життя українців. Пріоритетними напрямками розвитку гірських територій мають стати розбудова транспортної, комунальної, телекомунікаційної інфраструктури та формування сприятливих умов для розвитку бізнесу. Відкриття пунктів пропуску через державний кордон КПП «Руська», «Шепіт» у Путильському районі, а також КПП «Красноільськ» у Сторожинецькому районі дасть новий поштовх у розвитку Буковинських Карпат та внесе свій внесок у покращення соціально-економічного становища регіону задля підвищення добробуту населення. Розвиток туризму на Вижниччині, Путильщині, Сторожинеччині Буковини можливий лише за умови реалізації названих вище заходів.

Нами зареєстрований проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для гірських та високогірних населених пунктів» ([№ 6439](#)). Внесення таких змін дасть можливість дихати бізнесу саме в Карпатському регіоні.

Зменшення податкового навантаження як наслідок покращення життя горян.

Я закликаю керівництво Верховної Ради якнайшвидше внести на обговорення даний законопроект, а весь парламент його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний колего.

Я розумію так, що пані Бабак уже виступила. Зараз до слова запрошується пан Чумак, правильно? Будь ласка.

ЧУМАК В.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 214, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні громадяни України, учора всі, напевно, або дуже багато громадян з увагою слухали виступ Президента, його щорічне Послання до Верховної Ради. Було дуже багато цікавих повідомлень, перемог, які отримала влада за останні три роки. Але разом з тим різонуло по вухах декілька неточностей, які були у виступі Президента. Мені дуже не сподобалося те, що Верховний Головнокомандувач, коли говорив про втрати в так званій зоні АТО, сказав, що на період «хлібного перемир'я» ми не маємо там жодних убитих людей або жодних бойових втрат. На жаль, це не так. Лише за останні два дні ми має дві непоправні втрати, смертельні втрати з боку добровольчих батальйонів, бійців добровольчого корпусу «Правого сектору» та Української добровольчої армії. Це дуже погано, що Верховний Головнокомандувач не знає реальних втрат своїх бійців на полі бою. Це дуже неприємно, тому що люди, які знають про ці втрати, з біллю відчувають те, що Верховний Головнокомандувач абсолютно не володіє ситуацією на полі бою.

Разом з тим, були вказані головні проблеми, які є на сьогодні в країні. І знаєте, мені сподобалося, що однією з проблем вказана наявність олігархів у країні, які не дають розвиватися українській економіці, політиці і таке інше. Головне, тут виявляється якийсь певний парадокс. Говорячи про те, що олігархи є небезпекою для країни, ми бачимо, як добре себе почувають ці самі олігархи. Один, користуючись формулою «Роттердам+», капіталізує свої енергетичні, вугільні підприємства і таке інше, інший, користуючись дотаціями в аграрний

сектор, збільшує свої статки, купує яхти, будує вілли за багатомільйонні гроші.

Водночас була дуже цікава пропозиція Президента: для того щоб депутати не думали, що проти них спрямовані якісь законодавчі конституційні ініціативи, було запропоновано зняти депутатську недоторканність у період з 2020 року для наступного скликання парламенту. Думаю, що на це треба погодитися разом з тим, щоб і закон про імпічмент Президента подав Президент для наступного скликання, щоб він також не думав, що це стосується особисто його.

Але не було зовсім сказано про те, що обіцялося і коаліцією депутатських фракцій, і самим Президентом особисто. Жодним словом не мовилося про те, що нівелює будь-які вибори в країні те саме погане виборче законодавство, про яке ми говоримо. Більше того, і спікер Верховної Ради Парубій, коли говорить про те, що в Раді немає консенсусу...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Наступний виступаючий – Мартовицький. Просимо вас до слова, будь ласка.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 36, Дніпропетровська область, самовисуванець). Шановні громадяни України! Шановні колеги! Вкотре вимушений з цієї трибуни порушувати питання, пов'язані з проблемами інвалідів праці, а саме шахтарів-інвалідів. Причиною цього стало непорозуміння між Міністерством соціальної політики та профспілковими організаціями шахтарів, а також громадськими організаціями інвалідів праці, що представляють більшість інвалідів-шахтарів та інвалідів праці інших професій. Які ж питання порушують інваліди-шахтарі? По-перше, це осучаснення страхових виплат з 2007 по 2011 роки.

По-друге, внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів [№ 1317](#) від 3 грудня 2009 року щодо інвалідів праці при виході на пенсію на пільгових умовах за віком, призначення регресу безстроково, а також обговорення пенсійної реформи в цілому стосовно працівників, які вийшли на пенсію за Списком № 1.

Так, 14 червня 2017 року відповідні листи від Конфедерації вільних профспілок Дніпропетровської області з проханням про обговорення цих питань були направлені на адресу міністра соціальної політики Андрія Реви і голови Конфедерації вільних профспілок України Михайла Волинця.

Але міністр зустрічі не призначив, чим фактично відмовився від переговорів. Замість цього під загрозою проведення акцій протесту першим заступником міністра соціальної політики Ольгою Крентовською була проведена неофіційна зустріч з представниками чотирьох громадських організацій. На цій зустрічі було погоджено розглянути осучаснення регресних виплат за 2007-2011 роки у 2018 році, що дає привід Міністерству соціальної політики відкласти вирішення порушених питань на невизначений термін.

Саме таке недбайливе ставлення до представників профспілкових громадських організацій, які представляють інтереси більшості шахтарів-інвалідів, викликало обурення і невдоволення діями міністерства.

Водночас, враховуючи небажання міністра вести діалог щодо зазначених вище питань з представниками більшості шахтарів-інвалідів України, Громадська організація інвалідів праці, потерпілих та сімей робітників загиблих на виробництві Дніпропетровської області «Мир» направила на адресу міського голови Києва Віталія Кличка повідомлення про проведення 14 вересня 2017 року о 10 годині біля будівлі Мінсоцполітики мирної акції протесту на захист своїх прав.

Тому звертаюся до вас, шановний Володимире Борисовичу, з наболілим питанням. Невже неможливо оперативніше вирішувати проблемні питання, що стосуються інвалідів праці? Невже сідати за стіл переговорів потрібно лише під загрозою проведення громадських акцій, тим паче що обговорення пенсійної реформи в країні відбувається повним ходом і побажання великих груп пенсіонерів, інвалідів праці, зокрема шахтарів-інвалідів, на мою думку, повинні бути почуті та враховані? На мій погляд, не треба створювати додаткових проблем там, де їх не повинно бути.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Бондар, потім – Левченко.

БОНДАР М.Л. Шановні колеги, доброго дня! У продовження питання шахтарів саме вугільної галузі, сьогодні ставлячи питання міністру, яка доля 1 мільярда, який має йти на модернізацію шахт, на закупівлю нового обладнання, він нам дав відповідь, що буквально в середу буде на засіданні Кабінету Міністрів проходити розподіл тих коштів. Я все-таки сподіваюся, що хоча б частково ці кошти виведуть галузь із кризи, і надалі вона буде все-таки самодостатньою і не збитковою, і не доведеться нам її дофінансовувати.

Друге питання – це заробітні плати. Не раз, зустрічаючись з Прем'єр-міністром, з членами уряду, у міністерстві, з профспілками, порушувалося питання про підвищення заробітної плати шахтарям на 40 відсотків. Я знаю, що в регіонах уже проводяться такі перемовини. Сьогодні, наприклад, була така зустріч на ДП «Львіввугілля», де був присутній очільник області і обіцяв, що з 1 вересня – підвищення заробітної плати для шахтарів на 20 відсотків і два наступні місяці – по 10 відсотків.

Тому я звертаюся до Міністерства фінансів, до уряду, щоб уже сьогодні дати тут вказівку відповідному міністерству знаходити ці кошти, щоб надалі не виникло проблеми з дофінансуванням заробітної плати для шахтарів, і щоб на кінець року не сталося так, що є заборгованість із заробітної плати.

Третє – це бюджет на 2018 рік. Відповідно всі статті, які стосуються і реструктуризації, і модернізації наших підприємств галузі, і закупівлі саморятівників, засобів індивідуального і колективного захисту також мають бути профінансовані, і в бюджеті на 2018 рік повинні бути закладені ті цифри, які дадуть надалі підняти ту галузь на відповідний рівень.

Тому, звертаючись до уряду, закликаю всі ці моменти відпрацювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Я вчора уважно слухав Послання Президента України до Верховної Ради і був дуже здивований, хоча насправді, чесно кажучи, не

дуже здивований, що він відверто висловив таку очевидну річ, коли закликав скасувати депутатську недоторканність в 2020 році. Попри те що його партія «Блок Петра Порошенка» ішла на вибори із зовсім іншими обіцянками, попри те, що інші партнери в коаліції йшли на вибори із зовсім іншими обіцянками, попри те, що він сам, що цікаво, подав законопроект про скасування недоторканності в січні 2015 року, учора він чомусь сказав про 2020 рік.

На мою думку, це чергове окомиллювання і намагання відкласти це вкрай важливе питання подалі, чергове намагання набрехати українському народу, попри те, що тисячі людей стояли під Верховною Радою і бачили весь цей цирк, коли нібито знімали недоторканність із шістьох депутатів. До речі, насправді зняли лише з Добкіна, а решту п'ять і далі не можна ані арештувати, ані затримати. Попри те, що все суспільство допомагає прибрати цю норму з Конституції, Президент чомусь говорить про 2020 рік.

Але я хотів би звернутися, власне кажучи, до Президента України Петра Олексійовича Порошенка. Петре Олексійовичу Порошенко, я до вас звертаюся. Зараз у Верховній Раді зареєстрований законопроект [№ 6773](#), під яким підписалися 158 народних депутатів, зокрема і з вашої фракції. Він повністю дублює в частині зняття недоторканності ваш проект, який ви подавали в січні 2015 року, який отримав позитивний висновок Конституційного Суду України. Будь ласка, внесіть цей документ на остаточне голосування, врешті-решт. А чому я звертаюся до Президента щодо внесення, бо ми розуміємо, хто реально контролює більшість у Верховній Раді, хто реально контролює керівництво Верховної Ради, – це Президент України. Він має найбільшу фракцію, він контролює комітет з правової політики.

Так ось, внесіть законопроект № 6773 на остаточне голосування. Якщо він не пройде, суспільство побачить, хто брехав під час виборів. Суспільство отримає цей список конкретних депутатів. І тоді ви можете подавати вже свою ініціативу щодо 2020 року. Оце логічно, це тоді буде відповідати вашим виборчим обіцянкам. А будь-що інше – це насправді пряма брехня українському народу.

Тому давайте зробимо такий алгоритм: вносимо законопроект № 6773. Голосуємо, намагаємося зняти депутатську недоторканність. Якщо вчергове Верховна Рада збреше з цього приводу, тоді вже пропонуйте щодо 2020 року, як ви вчора сказали. Оце буде чесно перед українським суспільством.

ГОЛОВУЮЧА. Має слово народний депутат Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, сьогодні багато говорилося про вчорашнє послання Президента, але якби його характеризувати одним словом, то напевно це називалося б цинізмом. Тому що цинічно чути про проблеми української армії від людини, корпорація якої сплачує 1 мільярд рублів до бюджету Російської Федерації і фінансує російську агресію в Україні в такий спосіб. Абсолютно цинічно чути про боротьбу з корупцією від того, хто реєструє офшори, щоб не платити податки в Українській державі. Абсолютно цинічно чути про популізм від людини, головним передвиборним гаслом якої було те, що він закінчить війну за один тиждень. Оце популізм, Петре Олексійовичу.

Абсолютно цинічно чути про те, що він – батько децентралізації, від людини, яка особисто блокує проходження в цьому парламенті законопроекту про службу в органах місцевого самоврядування. Цинічно чути про децентралізацію від людини, яка особисто блокує в цьому парламенті проходження закону авторства депутатів фракції «Батьківщина» про передачу у власність громад землі за межами населених пунктів. Це все цинізм, Петре Олексійовичу. Абсолютно цинічно чути про те, що в Україні шикарний інвестиційний клімат і можна проводити приватизацію, від людини, яка не продала досі свого власного бізнесу. Якщо такий хороший інвестиційний клімат, Петре Олексійовичу, продайте бізнес і не морочте людям голову. Абсолютно цинічно чути про те, що він відмовився від низки президентських повноважень (до речі, те саме казав Віктор Янукович при прийнятті Закону «Про судоустрій і статус суддів»), від людини, яка наростила свої повноваження.

Скажіть мені, будь ласка, яким пунктом статті 106 Конституції передбачено повноваження Президента призначати членів НКРЕКП? Яким пунктом статті 106 Конституції України передбачено вплив Президента або участь у формуванні комісії стосовно вибору керівника НАБУ? Яким пунктом статті 106 Конституції передбачена участь представників Президента в комісії стосовно формування НЗК і таке інше? Це цинізм, Петре Олексійовичу.

Цинізмом є заяви Порошенка про те, що він буде лобіювати референдум щодо вступу до НАТО. Тому що саме Порошенко через підконтрольні йому суди три роки тому заблокував референдум, який хотіла провести «Батьківщина» щодо вступу до НАТО.

Цинічно чути від Порошенка про реванш регіоналів. Петре Олексійовичу, ти був міністром економіки в уряді Януковича. Ти реваншист регіоналів. У тебе в уряді працює міністр фінансів, який був головним ідеологом економічних питань у команді Ахметова. У тебе в уряді працює міністр інфраструктури, який був керівником служби міністра фінансів уряду Азарова. У тебе у фракції сидить Березенко, який працював у молодій команді Черновецького. Ви вже здійснили реванш. Тому цинічно тобі, Петре Олексійовичу, говорити про реванш, про боротьбу з...

ГОЛОВУЮЧА. Запрошується до слова народний депутат Кривенко. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* 28 років тому саме в цей день у залі КПР розпочалися установчі збори і було створено громадсько-політичне об'єднання «Народний Рух України за перебудову». Як розповідав мені Петро Таланчук, тодішній ректор, у приміщенні навпроти за порт'єрами стояли кулеметники з кулеметами, і люди навіть не знали, ті 1109 делегатів, які прийшли на установчі збори, що вони фактично під прицілом.

Народний Рух України було створено, він здобув українську незалежність. Тому в цей день я хочу насамперед подякувати всім тим людям, які починали цю справу, яку ми зараз продовжуємо. У 1989 році бути рухівцем було набагато небезпечніше, ніж у часи незалежності. І найбільша заслуга саме батьків – засновників Народного Руху України в тому, що ми маємо Українську державу. Хочу подякувати всім керівникам Народного Руху України, які були, і пану Драчу, і пану Гориню, В'ячеславу Максимовичу Чорноволу, пану Тарасюку, пану Удовенку, пану Кульбіді.

Ми бачили, як влада завжди боролася і нищила Народний Рух України. Вбили Бойчишина, Чорновола. До речі, хочу подякувати всім

парламентаріям, представникам усіх фракцій, які підписали звернення до Генерального прокурора, вперше у житті ми з вами набрали 300 голосів, чому не розслідується справа вбивства Чорновола, а вона так і не розслідується. Три роки тому скасували закриття, де говорили, що це звичайне ДТП. Не долучаються документи про добивання касетом. На жаль, у цьому зрушень немає, і це велика проблема.

Я хочу сказати, що Народний Рух України відроджується. У нас у партії понад 30 тисяч членів. Ми братимемо участь у місцевих виборах. Я впевнений, що через два місяці ми поінформуємо про ті громади, де наші представники виграли ці вибори. Хочу побажати всім усього найкращого і сказати, що в 2019 році в парламенті буде фракція «Народний Рух України», я в це вірю.

Ще раз вітаю рухівців і всю Україну з нашим днем народження. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Запрошується до слова Ігор Шурма. Будь ласка.

ШУРМА І.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»).* Шановні колеги, які залишилися ще тут, у залі! Шановні громадяни України! Ми всі добре розуміємо, що для того, щоб влада була ефективною, дуже важливо, аби всі міністерства і відомства займалися властивими для них функціями. Немає жодної людини ані з освітою, ані без освіти, яка скаже, що для Міністерства охорони здоров'я займатися купівлею ліків, що притаманно для Міністерства торгівлі або Міністерства економіки, – це його властива справа.

З цією метою ми на засіданні комітету не раз зверталися з проханням до Кабінету Міністрів розглянути питання щодо створення окремої структури, яка зайнялася б закупівлею медикаментів і товарів медичного призначення. Що ми отримали, як кажуть у народі, на вихлопі. Відповідно до концепції реформування механізмів публічних закупівель лікарських засобів та медичних виборів, що затверджено постановою Кабінету Міністрів, створюється відповідна структура. Тимчасово виконуюча обов'язки міністра на засіданні Кабінету Міністрів сказала, що ця організація працюватиме на принципах

самоокупності, а в тексті концепції одним із джерел фінансування вписані благодійні внески. Усі нормативні акти підготовки та реалізації проектів буде здійснено також за рахунок благодійних внесків.

Найцікавіше, як міністерство позбавляється невластивих йому функцій проводити закупівлі. Закупівельна організація утворюватиметься за рішенням Міністерства охорони здоров'я та буде йому підпорядковуватися.

У мене запитання до Прем'єр-міністра України, я хотів би отримати офіційну відповідь. Хто вам підсунув проект постанови про створення закупівельної організації, яка функціонуватиме за рахунок благодійних внесків і буде створена Міністерством охорони здоров'я? Хто зробив вас посміховиськом перед медичною громадськістю України? Справа в тому, що Міністерство охорони здоров'я повинно займатися абсолютно іншими функціями – організацією медичного обслуговування.

Помилки очевидні. Підбір міжнародних організацій був зроблений у такий спосіб, що на сьогодні закупівлю проводить організація, наприклад, *Crown Agents*, яка здійснює закупівлю для малорозвинутих країн третього світу. Або міністерство визнало Україну країною третього світу, або ця установа, для якої не властиві закупівлі, буде продовжувати порушувати свої головні обов'язки. Вони працюють не безплатно. Міжнародні організації в 2015 році за свою роботу отримали 100 мільйонів, у 2016 – 200, у цьому році – вже 300 мільйонів, а ліків до сьогодні взагалі немає.

У мене звернення до Служби безпеки України, до Генеральної прокуратури. З'ясуйте, чому в 2016, 2017 роках медикаменти не надходять до лікувальних закладів? Люди вмирають. Прошу звернути на це увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Лещенко. Будь ласка.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, українці! Сесія розпочала свою роботу, проблеми ті ж самі. Уже півроку з цієї трибуни я розповідаю про те, як Служба

безпеки України знищує конкуренцію і вбиває малий та середній бізнес: чи це стосується просто дрібних компаній, чи трейдерів скрапленого газу, чи більш системного бізнесу.

Трейдери скрапленого газу. Завдяки конкуренції, ви, шановні українці, могли їздити дешево: 8-9 гривень за літр, зараз 16-17 гривень за літр скрапленого газу, і це пряма ціна. Це той випадок, коли у вас вкрали з кишені гроші, які ви раніше економили, щоб дитину зібрати до школи, щоб могли підготуватися до навчального року. Зараз ви переплачуєте. І це потім ляже на собівартість продуктів харчування, тому що всі перевізники економлять, так само їздять на газу.

А чому виникла така ціна? Тому що СБУ, замість того щоб шукати диверсантів, щоб боротися з терористами, які підривають у центрі Києва людей, займаються тим, що переділяють бізнес. І Медведчук отримує свою квоту, домовившись як з СБУ з української сторони, так і з Російською федеральною службою експортного контролю, і стає фактично головним гравцем на цьому ринку.

А куди дивиться Антимонопольний комітет, керівника якого призначає цей парламент? Ми за нього голосували, ми передали Гройсману вимогу розібратися, ми передали Парубію вимогу розібратися. Ми вимагали, щоб керівник Антимонопольного комітету України звітував з цієї трибуни. Замість цього парламент витрачає час на те, як пропіаритися, як гучніше заявити про любов до українських громадян, а не щоб розв'язати проблеми цих громадян.

Так само монополія. У нас є азотні добрива і Фірташ. Міністерство економіки дало можливість йому стати монополістом, потім ці азотні добрива так само ляжуть на собівартість продуктів харчування. І після того не питаєте, чому в нас такі дорогі огірки, помідори чи перець. Тому що так само це все перевозиться на газу і азотні добрива використовують для того, щоб це виростило.

Теплова енергетика. В Ахметова концентрація, Антимонопольний комітет цього не помічає.

Курятина. У Косюка концентрація, і ще з бюджету 800 мільйонів доплачуємо ми з вами, українські громадяни, тому що йому треба придбати ще чергову якусь яхту, щоб їздити між Лазуровим узбережжям Франції і Сардинією.

А те, що силові структури стають інструментом, це взагалі ганьба. І не лише СБУ. Учора до парламенту приїхала група з Харкова.

Нововодолазький абразивний завод – підприємство, яке виконує замовлення для європейського ринку, має 300 робочих місць, створює валютну виручку, платить податки. Наїхали поліція, МВС, вилучили всю техніку, зразки продукції, усю продукцію. Зрештою, зриваються міжнародні замовлення, взагалі під загрозою існування цього підприємства. Начебто за скаргою конкурентів. Запитують у конкурента, а він каже: «Я нічого не писав. Жодних претензій до вас не маю». Тобто силовики переходять просто на режим рекету, замість того щоб займатися прямими функціями. Ми вимагаємо покласти цьому край. Тому що якщо так буде й надалі, наша країна просто...

ГОЛОВУЮЧА. На сьогодні останній виступаючий. Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Шановний український народе! Шановний український парламенте! Якось повертаючись додому, мене зупинила патрульна поліція. Що трапилось? Просять бути понятим при огляді затриманого правопорушника. А правопорушник – це молодий чоловік, у якого дворічна дитина була на передньому сидінні, абсолютно п'яний, який тікав від правоохоронців.

А наступного дня я отримав звернення від рідних і близьких двох васильківських школярів, яких такий само п'яний ублюдок збив на дорозі і позбавив життя. Саме тоді й зародилася ідея законопроекту [№ 7064](#), який ми разом з лідером Радикальної партії Олегом Ляшком презентуємо в парламенті.

Ідея законопроекту досить проста. Советська влада, на жаль, нав'язала українцям непритаманне явище – пияцтво за кермом. Нам часто подають: запорожці пили, ті пили. А насправді ні. Українці, коли йшли в похід, сідали на коня, ніколи не вживали алкоголю. Ось і ми пропонуємо з Олегом Ляшком пожиттєво позбавляти право на водіння автотранспортними засобами тих, які сіли за кермо у стані алкогольного сп'яніння.

Крім того, ми вважаємо, що той, хто позбавлений водійських прав на підставі цього, а сів за кермо, має бути ув'язнений до п'яти років.

Крім того, кримінальна відповідальність для тих, хто вчинив, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння ДТП з тяжкими наслідками, має починатися від 10 років позбавлення волі. Тобто покалічив людину, вбив – мінімум 10 років ув'язнення.

Лише такими жорсткими заходами ми можемо привчити нашу українську націю, українців, яких намагалися десятиліттями перетворити в бидло, поважати один одного і стати справжніми українцями. Українець не п'є. Ми за здорову українську націю.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, дозвольте зробити коротке оголошення. Відповідно до статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про зміну керівного складу депутатської групи «Партія «Відродження». Головою депутатської групи «Партія «Відродження» обрано народного депутата України Віктора Бондаря, заступником голови депутатської групи обрано народного депутата України Артема Ільюка. Бажаємо плідної роботи на цих високих посадах.

Шановні колеги, також дозвольте подякувати вам за перший пленарний тиждень нової сесії, за конструктивну роботу, за те, що ми всі дотримувалися Регламенту.

Дозвольте нагадати вам, що наступного тижня народні депутати працюють у комітетах, комісіях і фракціях. Чергове пленарне засідання Верховної Ради України відбудеться у вівторок 19 вересня о 10 годині. Після виступів від фракцій ми продовжимо розгляд поправок, залишилося ще 4100 поправок до кодексів.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Дякую.